

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám
földszint (Arany Bika-bérbázis). — Telefon: 113 (7 mellék-
állomással). Szerkesztéségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám.
Arany Bika-bérbázis) félemelet. Telefon: 113 (7 mellék-
állomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Élünk és vagyunk

Írta: IMPLON FERENC,
a Kisgazda Párt országos
főtitkára

Semmi értelme annak, hogy eltitkoljuk vagy félremagyarázzuk: pártunk az elmúlt napokban igen súlyos válságon esett át. Azt is meg kell mondanunk nyíltan, hogy a sok-sok válság közül ez volt a legsúlyosabb, a legveszélyesebb. Azonban, hála parasztságunk józan és higgadt magatartásának, valamint értelmiségi rétegünk megfontoltságának, pártunk egészségesen, megelégedetten és megerősödve került ki a válsákból bajok alól. Vezetőink között olyanok voltak, akik megtévedtek, bűnös kalandokba bocsátkoztak; a párt és a nemzet hőrére vetettek kockát könnyelműen, felelőtlenül, mármár odáig merészkedve, hogy a letűnt zsarnoki rendszer uraival kezdtek szövetkezni; annak a rendszernek az uraival, amely ellen a Független Kisgazda Párt az elmúlt évtizedek során kemény harcot vívott s amelyet a mi népünk soha többé nem kíván vissza. Ezek a megtévedt vezetők a pártot a szakadék szélére sodorták. Am azt is meg kell mondanunk, hogy pártunkat nem személyek, hanem elvek, tiszta eszmény és egy hatalmas társadalmi osztály feltörekvési vágyai tartják össze. — Ez a terv mindennél erősebb s így sikerül végeredményben eszményeinket, régi harcoss, radikális programunkat töretlenül továbbvinni a megvalósulás felé.

Amikor régi programunkról beszélünk, úgy akkor kijelentjük félreérthetetlenül, hogy határozottan és biztosan lezárjuk a bűnös multat és szakítunk az azal a politikával, amely a mai súlyos helyzetbe sodorta az országot s vele együtt pártunkat is. Nyíltan és világosan meg kell mondanunk: többé nincs helye a pártban azoknak, akik még mindig ide-oda kacsiintgatnak s a felelőtlen kalandozásban megfellelkeznek éppen arról, ami a Kisgazda Párt igazi radikális szellemét, forradalmi multját és programját jelenti: a magyar parasztság, a munkásság, a kisiparosság és az értelmiség demokratikus egységét. Jól meg kell értenie pártunk valamennyi tagjának szerte az egész országban, falun, tanyán és városban egyaránt, hogy ez a harcoss, forradalmi mult mindnyájunkat kötelez; ez az út szabja ki népünk számára a boldogulás, a felemelkedés lehetőségét.

A válságorozatók keserves napjaiban számtalanszor eszembe jutottak régi harcaink emlékei; az andródi és pacsai választási sőtűzök, amelyekkel ellenségeink régi uraink szereték volna belénk fojtani a szót. Kérdem a Kisgazda Pártot: miért harcoltunk a multban, — miért voltunk könyörtelen meg-nemalkuvó ellenzéke az elmúlt évtizedek parlamentjének, hogy most egy-két megtévedt, bűnös ember eltérítsen nemünket a nyílt, egyenes úttól? Vértapaink emlékeit szennyeznék be, ha mi most azoknak a bűnös, össze-

Ma újabb hadifogolyszervelvény érkezik Debrecenbe

Budapest. Bukarestből pénteken éjjel nyert értesülés szerint Máramaroszigetre újabb 2000 főből álló hadifogoly-szervelvény érkezett.

Ugyancsak Bukarestből érkezett értesülés szerint pénteken éjjel Máramaroszigetről Debrecen felé útnak indítottak egy 1620 főből álló szervelvényt. Ez a sz-

ervelvény előreláthatólag ma vagy holnap fog Debrecenbe érkezn. A debreceni hadifogoly átvevő-állomástól szerzett értesülés szerint a fentebb jelzett hadifogolyszervelvény ma a kora reggeli órákban érkezik Debrecenbe. — Egyes hírek szerint a szervelvény érkezése reggel 6 órára várható. Ez a szervelvény szombat dél-

után Záhonban volt. A szervelvényen több száz tiszt van.

MTI jelelti: Szekfű Gyula moszkvai magyar követ szombat délelőtti felkéréste Molnár Erik néppöjtőt n'asztart s beszámolt a megbeszélésről hazaszállítása ügyében a szovjet kormányval folytatott tárgyalásairól.

Megindultak a megbeszélések az európai megsegítési tervről

London. Bevin külügyminiszter és Marshall, az Egyesült Államok külügyminisztere most egymás között tisztázták bizonyos mértékig azt az amerikai tervet, amelyet Marshall a Harvard-egyetemen tartott beszédében ismertett először és amely Európát a gazdasági állandósághoz való visszatérésben segíteni akarja. Csütörtökön Marshall Washingtonban határozottan kijelentette, hogy Oroszországot és Kelet-Európát is befoglalja mindennemű olyan közös tervbe, — amely Európa talpraállítását szolgálja.

Bevin a külföldi sajtóegyesület tagjaihoz intézett szavaiban Londonban melegen üdvözölte ezt a kijelentést és Nagybritannia részéről közvetlenül magára vállalta azt a kezdeményezést, amelyről Marshall nyomatékosan kijelentette, hogy Washingtonban ezt Európától várják. — Ez a kezdeményezés arra terjed ki, hogy az összehangolt terv kidolgozása érdekében tanácskozást kezdenek a többi országgal.

Austin a szovjet-amerikai közeledésről

Warren Austin, az Egyesült Nemzetek Szervezete atomellen-őrző bizottságának amerikai elnöke küldötte beszédet mondott Massachusetts állam teológiai intézete diákjainak diplomaátadá-

sakor és kijelentette, hogy a szovjet javaslatok új lépést jelenthetnek a megegyezés felé. A lassú haladás ellenére az atomerő ellenőrző bizottság munkálatai végül is megteremtik a gyümölcsüket. Austin kiemelte azokat a különbségeket, amelyek elválasztják ezen a téren az Egyesült Államokat a Szovjetuniótól, de mint „örültséget” utasította vissza azokat a célzásokat, amelyek szerint lehetetlen kikerülni az új háborút a nagyhatalmak közötti érdek- és eszmekülönbségek miatt. (MTI)

Szakasits Árpád párisi nyilatkozata

Páris. (Reuter) Szakasits Árpád Magyarország szocialdemokrata h. miniszterelnöke péntek este kijelentette, hogy Magyarországon nincs válság és nem is volt válság. „Ezt mutatja az a tény, hogy a három legfőbb párt, a Kommunista, a Szocialdemokrata és a Kisgazda Párt kész folytatni a koalíciót. Történet törvénybe ütköző cselekmény, amely majd a bíróság elé kerül, de semmi sem változott. Lelepleztek egy összeesküvést és a gyanúsítottakat bíróság elé állítják. Arról szó sincs, hogy a Szovjetunió beavatkozott volna Magyarországhelpolitikájába, — csapatai visszavonásának nyitányaképpen.

Washington. Novikov, a Szovjetunió washingtoni nagykövete pénteken megbeszélést folytatott Clayton államtitkárral. Novikov a megbeszélésről való távozásakor kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy „gazdasági kérdéseket” tárgyaltak meg és hogy Marshallnak Európa gazdasági újjáépítésére vonatkozó tervéről nem volt szó.

Ugyanezokor a külügyminisztérium szóvivője megállapította, hogy a kölcsön-bérelt szabályozására vonatkozó szovjet-amerikai tárgyalások nagyon kielégítő módon haladnak. (MTI)

Szakasits Árpád Párisban a zürichi nemzetközi szocialista konferenciáról érkezett. Kijelentette, hogy MacNeil brit tárcanélküli miniszternek az alsóházban tett nyilatkozata rendkívül méltányos, kielégítő, szívesen látott és barátságos. (MTI)

Mibe került a háború?

London. A második világháború költségei az Egyesült Államok statisztikai hivatalának kimutatása szerint meghaladja az ezerbillió dollárt. Ebből az összegből a világ minden családja hatszobás villát és gépkocsit vásárolhatna magának és minden ötezer lakoson felüli város új kórházát és egyetemét építhetne

külv vezetőknél felelőtlen szavára hallgatnánk.

Megerősödve és megtisztulva kerülünk ki a válságból, mert igenis, történelmi szükségszerűség a Független Kisgazda Párt léte és további eredményes működése. Mióta pártunk fennáll, mindig is vallottuk, hogy a letűnt évtizedek és évszázadok hitvány, úri zsarnoksága után ez a párt történelmi szerep betöltésére hivatott az egész magyar nép jövője, boldogulása érdekében. S arról nemcsak mi, hanem a koalíció többi pártja is megvan győződve, hogy a Kisgazda Párt szellemére, részvételére nélkülözhetetlen szüksége van az országnak és a demokráciának. Egyes személyek tévedései vagy bűnei nem változtatnak azon hogy a magyar parasztság hatalmas zóme a megtisztult és megerősödött Kisgazda Pártban a maga politikai, gazdasági és kulturális törekvéseinek hordozóját látja s mi, a párt mostani új vezetői, mindent elkövetünk, hogy ezután teljes joggal lássa és érezze is.

De ugyanakkor mi, kisgazdák, parasztszok, kisiparosok és polgá-

rok jól tudjuk azt is, hogy a parasztság és munkásság, valamint az értelmiség összefogása nélkül nem képzelhető el demokrácia, nem képzelhető el a felemelkedés hazánkban. — A munkásság, a gyárak, műhelyek és hányak dolgozói értékelik a parasztság részvételét a politikai fejlődésben; viszont a parasztság is megvan róla győződve, hogy a politikailag iskolázott ipari munkásság tömegei nélkülözhetetlen szerepet játszanak a magyar közéletben. Ahogy a munkásság a földreformtól kezdve igen sok vonalon elősegítette a parasztság törekvéseit, ugyanúgy a parasztság is a maga részéről szintén támogatta és támogatja a munkásság politikai, gazdasági felemelkedésének minden lehetőségét. A két társadalmi osztály szövetségén épül fel a kormányzási forma s az az alapja a szoros együttműködésnek minden olyan törekvéssel szemben, mely ismét a zsarnoki rendszert szeretné visszahozni erre a sokat szenvedett magyar földre.

Ígérem Nektek, kisgazdapárti barátaim, hogy mi, népünk új

vezetői, töretlenül ragaszkodunk alapvető programunkhoz, azt sohasem fogjuk cserbenhagyni vagy elárulni. Szemünk előtt minden tettünkben a nép boldogulása, a haza üdve fog lebegni. — A magántulajdon elve alapján állunk, továbbra is változatlanul hiszünk az egyéni szabadságban s minden olyan vállalkozási szabadságban, amely eszszerűen beleilleszkedik a demokratikus közösség érdekeinek szolgálatába. Pártunk új vezetősége hátat fordít a kétértelműség politikájának, útunk és célkitűzésünk nyílt és egyenes, — arról senki nem téríthet le s ha megpróbálnák a letűnt rendszer sötét erői, hogy régi elnyomó uralkukat feltámasszák, szembe fogják találni magukat a Kisgazda Párt hatalmas löveggel, az egész magyar néppel. Úzenjük valamennyi szervezetünknek és tagunknak: élünk és vagyunk! A Kisgazda Párt nem mondott le történelmi szerepéről, hűséggel és töretlenül állunk a vártán: hűséggel népünk iránt, soha meg nem szűnő hűséggel a haza iránt!

Hitelproblémák a magyar szövetkezeti életben

Írta: Dr. SZILÁGYI LASZLÓ
OKH vezérigazgató

Az új magyar szövetkezeti törvény, az 1947. évi XI. törvény május hó 1-én történt életbe lépése korszakalkotó jelentőségű nemcsak a magyar szövetkezeti mozgalom, de az egész magyar demokrácia szempontjából is. Igazuk van azoknak, akik fontosság tekintetében a földreform, vagy az általános és titkos választójog mellé állítják ezt az új szövetkezeti törvényt, mert kétségtelen, hogy a magyar demokratikus rendszer gazdasági megvalósulásának nélkülözhetetlen előfeltétele az erőteljes és egészséges irányban fejlődő szövetkezeti mozgalom, a mozgalom kifejlődéséhez pedig szükség volt sok tekintetben elavult és a mai kor igényeivel össze nem egyeztethető szövetkezeti jogszabályaink helyett egy új, modern és egészséges szövetkezeti törvényre.

Az új szövetkezeti törvény ezért jelent felmérhetetlen előnyöket szövetkezeteink számára, mert úgy szólván az összes függőben lévő, vagy megoldatlan és életbevágó szövetkezeti kérdések rendezését lehetővé tette. Ez évtizedek óta vádú és mindezt meg nem oldott kérdések közé tartozik a szövetkezetek hitelleltetésének feladata is. Ezt a problémát a törvény 156. §-a szabályozza, amely kimondja, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet és az Országos Földhitelintézet egyesítse útján Országos Szövetkezeti Hitelintézetet kell létesítenie s a magyar kormány köteles a törvény hatálybalépésétől számított 6 hónap alatt, tehát legkésőbb 1947. október 31-ig a szövetkezeti hitelintézet felállításáról a törvényhozásnak jelentést tenni.

Ezzel az intézkedéssel tehát a törvény megteremtette végre a magyar szövetkezetek léténélkülös hitelleltetésének alapját. Márpedig, ha tekintetbe vesszük, hogy szövetkezeti életünk egészséges kifejlődésének egyik legfőbb akadályá éppen a kintz tőkehiány volt, úgy örömmel kell üdvözölnünk ezt a mélyreható reformot, amely végre egy önálló és szövetkezeti szellemben dolgozó intézmény feladatává és kötelességévé teszi a jogos és indokolt szövetkezeti hiteligények méltányos ki-elégítését.

Miután mindkét egyesülő agrárhitelintézet; az Országos Földhitelintézet éppen úgy, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet a maga egész országgra kiterjedő hálózatával mindeddig első sorban a magyar mezőgazdaság, illetve a gazdaságszociális üzemi, beruházási és egyéb hitelszükségleteinek ki-elégítésével foglalkozott és miután az OKH kötelekbe tartozó hitelszövetkezeti hálózat a jövőben működését az új szövetkezeti hitelintézet kötelekben fogja folytatni; egészen természetesen és nyilvánvaló, hogy a tagszövetkezeti hálózat útján ugyancsak az Országos Szövetke-

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTÓL,
Simonffy utca 1/b.

**Eső után köpenyeg
PETHES FERENC**

Váratlan vendég

zeti Hitelintézetnek feladata és kötelessége lesz a mezőgazdasági üzemünk újjáépítéséhez, a fennálló hiányok pótlásához és mezőgazdasági termelésünk olyannyira szükséges átalakításához nélkülözhetetlen tőkéről való gondoskodás megfelelő hitelek után. Ezt a kötelességet az új hitelintézet két irányban fogja teljesíteni: egyrészt az eddigi gyakorlatnak megfelelően a kötelező hitelszövetkezetekben tömörült gazdák között egynemű agrárhitelket fog folyósítani, másrészt a rendelkezésre álló lehetőségekhez képest hitelekkel fogja támogatni közvetlenül, vagy központjuk útján a gazdasági adalomból különböző termelő, értékesítő, beszerző és egyéb szövetkezeteket.

Ime, ilyen sokirányú és messzeágazó hiteligények kielégítése vár az új szövetkezeti hitelintézetre, amely a törvény elgondolásai szerint — nagyon helyesen — a maga tagszövetkezeti hálózatával a többi szövetkezeti ágazatoktól teljesen függetlenül fogja működését kifejteni és kétségtelenül egyik legfontosabb alappillére lesz a Magyar Országos Szövetkezeti Központ és az Országos Szövetkezeti Kamara mellett a most kiépülő új magyar szövetkezeti rendszernek. Természetesen a mai pénzügyi viszonyaink és rendkívül tökeszegénységünk mellett igen nehéz feladata lesz a szövetkezeti életben jelentkező hiteligények kielégítése s különösen kezdetben e téren csak szerény igényekkel szabad fellépniük, de a feladat nem megoldhatatlan. Szerepére előtérbe áll számos külföldi ország (Bulgária, Finnország, Franciaország stb.) példája, amelyekben már évtizedekkel ezelőtt ugyancsak egy intézmény keretében sikeresen rendezték a szövetkezeti hitellelátás kérdését.

A magyar közvélemény széles rétegeinek figyelme a hetekben országos szintű szövetkezeti feladatok megoldásának, amelyek különböző ünnepségek keretében adnak életjelet magukról és arról is, hogy a világ összes szövetkezeteit a közös szemléletű és a nemzetközi szolidaritás ereje kapcsolja össze. Igen kíváncsiak lennének, hogy közvéleményünk mitől ebből a nagy tudatára, hogy szövetkezetek nélkül ezt az országot újjáépíteni és gazdasági életét egészséges irányokban fejleszteni soha nem tudnánk, éppen ezért, aki ebben a hazában viszonyaink javulását kívánja, annak teljes lélekkel a magyar szövetkezetek mellé állnia.

BELPOLITIKAI HÍREK

Gáspár Ervin dr. nemzetgyűlési képviselő, a Független Kisgazda Párt országos főtájkárhelyettese június 12-én levelet írt a Dobi István államminiszterhez, a párt elnökéhez, amelyben bejelentette, hogy megbízatását a pártvezetésnek viszszaadja.

A nemzetgyűlés a jövő héten szerdán ül össze ismét. Összehívta az összehívhatatlansági bizottság is, amely Drózy Győző (szabadságpárti) képviselő elleni bejelentéssel foglalkozik. — Drózy ellen Farkas Mihály, a Kommunista Párt főtájkára tett összehívhatatlansági bejelentést.

A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt értekezletre hívta össze a megyék és városok munkáspárti vezetőit, valamint megyei és városi funkcionáriusait, hogy közösen beszéljék meg a minisztertanács által már elfogadott hároméves terv végrehajtásának kérdéseit. Az értekezleten Rajk László belügyminiszter mondott nagyobb beszédet. A két munkáspártnak, úgymond — a hároméves terv

megvalósítása élni kell járnia és ez azt jelenti, hogy az állandó harcra készületben kell lennie. A két munkáspárt vezetői között el kell mélyülni az egység, a közös harci front tudatának, — mert amilyen igaz, hogy az összeszeeszküvés azért tudtuk leleplezni, mert a két munkáspárt közös fronton vívta a harcot, —

épügy igaz az is, hogy a jövőben minden szabatás, minden esetleges összeesküvés csak a két munkáspárt által vezetett nagy demokratikus tömb révén verhető vissza. Azután Kemény György államtitkár részletesen ismertette a hároméves terv megvalósításának kereteit és általános irányelveit.

Augusztus 1-ig a Kereskedelmi és a Hitelbankot államosítják

Budapest. A bankok államosítása ügyében kiküldött pártközi értekezlet pénteken megegyezésre jutott. Megegyeztek abban, hogy augusztus 1-ig a két legnagyobb bankot, a Kereskedelmi és

Hitelbankot államosítják. A bankok külföldi részvényeit az államosítás nem érinti. A bankok személyzetüket is megtartják. — A többi nagy bank államosítására november 1-ig nem kerül sor.

Megjelent a rendelet a 100 kilón felüli sertések termelői árának felszabadításáról

MTI jelenti: Megjelent a közlekedési miniszter új rendelete, amely szerint a 100 kg-on felüli élősértés termelői árát a megszabott korlátok között az eladó és a vevő szabad megegyezéssel állapíthatja meg. Ugyancsak felszabadult a rendelet értelmében mindenféle húsféleség, a köröm, csont nagybani és fogyasztói ára, amennyiben azokról a zsiradék teljesen le van fejtve.

A fehérrarunk, sertésszárnak, szalonnának, belkővérnek, szá-

lonnaesedéknek, májnak, tépértőnek megállapított hatósági ára, valamint a sertésszonka hivatalos ára továbbra is érvényben marad. **Nem változik a töltelék hentesárának,** kolbászfélének stb. ára sem. Tehát árdragítást követ el az a kereskedő, vagy kispáros, aki akár sertésszirt, szalonnát; akár pedig kolbászféléket, parizert, vagy füstölt sonkát a megállapított hatósági áránál drágábban állít ki.

Mit hozhat az atomkorszak?

Azóta, hogy 1945 augusztus 5-én felrobbant az első atomenergia hordozó bomba Hiroshima japán város felett, a tudósok az emberiség életét egy új névvel, az atomkor elnevezéssel jelölik. A tudomány csodákat vár ettől a kortól, nem talajlugó, utópisztikus álmokat, hanem reális, megvalósítható csodákat, amint azt David Dietz világhírű tanulmányában, az „Atomik energia in the comig era” c. munkában konkrétumokban a jövő vázlatára felrajzolta.

UTAZÁS A VILÁGÜRZEN

Non-stop légtűt a Föld körül, az Egyenlítő mentén 24 óra alatt, gázturbinás repülőgépen, amely lépést tart a Napnak az égbolton való haladásával. Légtűt olyan repülőgépen, amely egy óra alatt ezer mérföldnél nagyobb utat tesz meg. — Ez a kezdet... — írja az angol tudós — majd így folytatja. — Készen állunk a Holdra, a Föld legközelebbi szomszédjára a végtelen térben. Ez csak két példa azok közül a csodák közül, melyek az atomkorszakban az emberiségre várnak. Gázturbinás és rakétarendszerű repülőgépek gyorsaságának eddigi határt szabott egy tényező: a szállítandó üzemanyag súlya. Ez a megköthetőség eltűnik akkor, ha a gépet atomenergiával hajtjuk. Fél kiló ilyen anyag 15.000 tonna TNT-robbanó erejét rejti magában, vagy egyező 5 millió kg. gázolin energiával.

Az atomenergiának eddig két forrása ismeretes: egyik az uránium 235, a másik egy új elem, a plutonium. Az emberiség azonban a kutatások eredményeként rövidesen további energiaforrásokkal fog rendelkezni, a mostmáig csak sokkal hatalmasabb és végtelenül könnyebben feltárható energiaforrásokkal.

Most pedig lássuk: milyen hatással lesz az atomenergia széleskörű használata a világ életére, az iparra, közlekedésre, a városok és falvak alakulására, a nagyvárosi és vidéki ember életmódjára, a közgazdaságra. Azon a napon, melyen az atomenergia korlátlan mennyiségben áll rendelkezésünkre, az emberiség új kor-

szaka megfőbb változásokkal fog járni, mint a legmerészebb fantázia is elképzelni.

EGY TABLETTA, MELY EGÉSZ ÉVEN ÁT FÜTI A BÉRHAZAT

Dietz nem fukarkodik gyakorlati példákkal sem elgondolásában.

— A szállítás tehát — mondja — felszabadul minden megköthetősége alól, amit a jelenlegi üzemanyagok súlya jelent. Ezer utast szállító repülőgépek rendszeres légtűtákat tesznek egyik világöréből a másikba. Manapság helenként 2—3-szor kell megfűteni az autómobil benzintartályát, az atomkorszakban egy évig lehet utazni egyetlen atomenergiát tartalmazó kis galactiummal, az egész nem lesz nagyobb egy vitamin tablettánál.

Ugyanígyen tablettát kell majd beszereznie fűtési célokra. Egy tablettát fogja fűteni az egész bérházat a télen át. Becslések szerint egy kiló „uránium 235” annyi hőenergiát tartalmaz, mint 10 millió kg. szén. Ebben a korban tehát elmúlik a küzdelem a szén és olajért. Atomerőt tartalmazó galactiumok fogják hajítani az ipartelek lendítőkerekeit és a rákork ez bekövetkezik, az atomenergia korszakát fogják továbbfejleszteni a bőség korszakává. Az alacsonyabb termelési költségek bőségesebb termelést, új eljárásokat tesznek lehetővé. Megnövekszik az automatikus gépek száma, ezzel együtt nő az emberiség pihenő ideje ideje — mondja Dietz.

AZ ATOMKOR MEGVALÓSITJA AZ ALKIMISTÁK ÁLMÁT

Amint az atomenergia korszaka teljesen kibontakozik, a világ végleg lelé az aranyalapról — állapítja meg Dietz dr. — Ennek oka nagyon egyszerű. A tudósok az atomenergia segítségével képesek lesznek aranygyártást végezni. Megvalósul az alkímisták álma: úgynevezett alapfémeket: például vasat és ólomot, át lehet majd alakítani arannyá. Az atomenergia ugyanis nemcsak határtalan energia, hanem olyan formában megvalósuló energia is, hogy különböző speciális teljesítményekre képes, ilyen például a kémiai elemek átalakítása. Az

Vígyszínház

mozi
Ma utoljára!
2.45, 4.30, 6.15, 8 órakor a meghatározott amerikai filmek:
Az állhatatos tündér
Fősz. Charles Boyer,
Hétfőn 4.6, 8 órakor Debreceben először a legnagyobb amerikai vígjáték:
Végre egy jó házasság
Fősz. Carole Lombard, Robert Montgomery.

APOLLO MOZI
Ma utoljára: Fipal örökök
Holnapról, hétfőről: Eltérve emberek francia film
Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 vasár. és ünnepnap dé: 11 órakor is.
Telefon: 194

METEOR
film színház
Június — 15. 16. A dzsungel démona (Szerelem az őserdőben). Izgalmas dzsungel film. Is. Miranda. — Híradó előadások hétköznap: fél 6, fél 8-ór vasárnap: fél 2, fél 4, fél 6, fél 8-ór

atomenergia lehetővé teszi az Óceánok gyorsabb kihasználását, a tenger vízből kincseket érő anyagok kivonását.

— Egyik legnagyobb eredménye lesz azonban az atomkorszaknak a szabad levegő hőmérsékletének mesterséges időjárás előállítására. Mesterséges napfényt varázsolhatnak, mely fedett csarnokokban lehetővé teszi gabona- és krumpli termelést, esőt csinálhatnak, fagyhullámokat áthívhatnak. Az ember a világtörténelem folyamán első ízben fog elegendő

AZ ANGLIAI CSATA

az izgalmas, érdekesítő háborús filmsorozat 4. részét a Vígyszínházban ma d. e. 11 és 12, hétfőn és kedden d. u. 3 órakor.

energiával rendelkezni ahhoz, hogy megküzdhesen az anyatermesztet erővel.

Az atomkorszak tehát a bőség korszakát hozhatja az emberiségre, ha az atomenergiával nem bombákat gyárt, nem gyilkos és öngyilkos háborúkat készít elő, hanem azt az embert fejlődés szolgálatába állítja.

Hírek hadifoglyokról

Az alábbi hadifoglyok üzenik hozzátartozóiknak ismerőseiknek, hogy jól vannak és rövidesen hazatérnek: Erdélyi Péter Debrecen, 136/1, Dr. Nagy György Debrecen, Piac u. 9, 62/20. Szabó Gábor Debrecen, Heves u. 6, 7062/17. Húse István Debrecen Hadházi u. 7, 7062/9. Péntes József Debrecen, 62/20. Pataki Sándor Debrecen, 62/20. Széll László Debrecen, 62/20. Burai József Debrecen, Kunhalom u. 7, 136/1. Tölgyesi Pál Debrecen, 186/2. Bakó László Hajdúhadház, 62/10. Zaveczky János Debrecen, Haláp 187. 62/25. Sipos ref. lelkes Debrecen, 62/17. Dudás Imre Debrecen, 7062/4. Dr. Záhernann László ügyvéd munkaszolgálatos Debrecen, Piac u. 45. Kíev 7062/4. Török Imre fűgy. Káldi Zsigmondnak üzen Debrecen, Nagyalomás, Kíev 7062/5. Orbán György Bathány u. 22. 349/5. Román László Debrecen, 62/13. Szabó Zoltán levente Debrecen, 62/4. Kíev. Juhász Sándor Debrecen, 62/4. Csizmaz László Hajdúszoboszló 62/21. Daku Sándor Hajdúszovát 62/22. Rózsa Gábor Debrecen, 62/19. Nagy János Debrecen, 7062/10. Posta János Balmazújváros 62/4. Dr. Csaba János százados Debrecen, Arany János u. 292/7. Arva József Ujfehértó, 7062/17. Sós Zoltán Debrecen, 62/9. Kocsis Béla főhadnagy Debrecen, Villanygyár 292. Adorjáni László Debrecen, Posta, 62/3. Síket Antal Debrecen, 136/1. Noszaj András Debrecen, városháza, 186/2. Kandás László Vámospercs 62/29. Dr. Révész József zls. Debrecen, Lehel u. 34, 292. Dr. Kiss László járásbírósi jegyző, zls. Debrecen, 349/5. Dr. Csorba. István Debrecen, 349/5. Tóth Sándor Debrecen, 349/5. Tóth Béla Debrecen, 349/5. Jakab Gyula tüzérfőhadnagy Békési Béla u. 14. és Kovács Irén Lélek u. 27. 7937. Wildau. Takács Sándor Kuruc u. 72. 7062/14. Kíev. Kaposi László fűgy. Nagyerdő körút 60. 349/5 Wildau. Tölgyesi Pál Jerikó u. 30. 62/27. Fülöp Mihály Bellegelő 183, ismeretlen lágereből. Dr. László László 62/13. Dr. Hadházi Béla 62/13. Rózsa Gábor Keresztési u. 66, ismeretlen lágere. Dusza István Csapókeret, 62/9. Farkas Imre Klapka u. 48, ismeretlen lágere. Dr. Lélek Pál hadbíró százados, 62/13. Szabó Zoltán Hevesi u. 6. 52/6. Bartha Tibor repülőhadnagy

Telek u. 100, 52/6. Varga Lajos tanfő, 52/6. Gukcsó Mihály Hajdúnánás, ismeretlen lágere. Kesti Gábor Hajdúnánás, Arany János u. 30. 7136/1 Karlowka. Daróczy Sándor 62/20. Szupnik János Nyiradony, 62/21. Varga Sándor 62/20. Schwartz Sándor Nyirugony 7062/4. Murvai Sándor 62/20. Balogh Imre, ismeretlen lágere. Tár Imre 62/20. Nagy Lajos 62/20. Kereki Sándor Hajdúszovát 62/19. Mészáros István Hajdúszovát 7062/4. Magi Sándor Hajdúnánás ismeretlen lágere. Szemán Mihály Nyiradony 62/10. Erdei Mihály Nyiradony 62/17.

Titkos szervezkedés Finnországban

Helsinki, jún. 14. A szovjet hírszolgálat közlése szerint 1946 őszé óta titkos ifjúsági szervezkedés folyt Finnországban. — A szervezet tervet dolgozott ki és ezt arra alapozta, ha a háború tör ki, a nyugati hatalmak és a Szovjetunió között, igyekeztek szert tenni cobbanányagokra, rádióállomásokra és nyomdákra, Finnország demokratikus vezetői ellen terroristák cselekményeket akartak elkövetni és az alatti fegyvertáraitak voltak. (MTI)

Bevin Párisba utazik

London, Bevin külügyminiszter az angol rádió jelentése szerint kedden Párisba utazik, hogy Bidaudt francia külügyminiszterrel megtárgyalja Marshall amerikai külügyminiszter Európa megszelítésére irányuló javaslatát. (MTI)

MEGNYILT
a
TOTH cukrászda
a
Nagyerdőn.
Fagylalt! Sütemények!
Tánc!

Kellemesen szórakozhat, jól étkezhet a GAMBRINUSBAN. Kerthelyiség megnyílt! Kitűnő konyha, borok, sörök! Szolid polgári árak!

DEBERCENI

szabad Szó

ISTEN VELE JOZSEF! Szár volt én, a bűzköcsögök, Viochányban menedéknk, M; Gnt egyre csak becsztük, Tekintélyt megcsztük, De én láta, nincs több chano-a, Megmaradt ám nonchalanosa, Így, hajh, oihagyott közönyöl, Gyaszban mondjuk: Isten önnel.

BORURA DERU Az elmúlt heten az ég beborult, Simon-Kovácsról kiderült, UJ ETEL a városi könyhán; Utilepu Simon, Kovács módra elkészítve, IGY VAN A közelméleti ügyosztályon Kovács - Simon.

SAKK HIR A Városi Sakk Kör egyik sakk-közéletéből hírdüzik a jó. Valószínűleg ezen lépést meg Simon-Kovács, S-K, J. SÁPLÉLEK EMLÉKKÖNYVEBE Távozását illemhűltés volt Artatlanág képe s bánatá... (Vörösmarty után szabadon) RADIOMŰSOR

A Rákóczi-utcai addíciós előg... "Uocu neki megérett a meggy", "Harom bokr sádját", "MELYIKET FOGADTAK EL? A Tiszántúli Népszavában nagy kezesetemben olvasható: "A Szociáldemokrata Párt 3 éves debreceni tervét elfogadta a közgyűlés."

Ugyanaznap a Néplapban ez áll: "Debrecen közgyűlése elfogadta az MKP hároméves tervét." EZ A KOALÍCIÓ A városi közgyűlésen a kisgazda Fogarassy Elek beszédében „ovtárs”-nak szolgáltatta a kommunista Pincés János.

VAGYÁLMUNK A Szociáldemokrata Párt három-éves tervét az Erőss Imre az első évben 23. a második évben 12 beszédet fog mondani a városi közgyűlésben, a harmadik évben egyet sem. KOZALETI PÁRSEZED Uram, egy zsemé vesztél el önben!

Uram, önben nem különben! AZ A SZOMORU, HOGY EZ NEM VICDI Az előléptelen városi alkalmazottak listáján szerepel egy adóhatali sikkesztó is - egy huzák ki a nevét a párkőzi értékesítőn.

ÉRTEZÉSI IDEJÉN A vizsgálóbizottság tagjainak kedvenc dala: "Nem történt semmi, csak elváltunk oszlanban." SZENZÁCIÓS LELEPLEZÉS Egy seprűgyáros követelt legjobban a vizsgálóbizottság Kisgazda Pártban.

PARSEZED AZ UTOAN Halott valami újabbat S. Nagy Ferencről? - Ki azt? - Svájci Nagy Ferenc.

NATHAS EMBER TÖPRENGÉS Ecsdi a sok is Medárd VALASZTÓGUYI TERVEZETONK A Debreceni Szabad Szó; a közeljövőben elkészült választójogi törvény-tervezet. Előre is illetékesek figyelmébe ajánljuk azt az eligazodásunkat hogy egyáltalán választás legyen, mint a választójogi száma.

KELLEMEK KÉRDÉS Gordon Ferenc eligazodásaita évajót követésükné pénézt? MEGEPTÉS Tekintélyes nagyok eskedők csatlakoznak a Szociáldemokrata Párthoz. Ugyátétek nagyon meglepetezt nekik, hogy egyes sők, dem, szónokok feleslegesnek tartják a nagyhorokkedelmét.

JÓ ELNEZÉS Debrecen egy kozismert borkedvelő alakját „mozgó fröccs”-nek nevezték el. KOZIGAZGATÁSI REFORM A jövőben csak az itthonmaradtak kapnak napiidjat. Akik kiszállnak, ugyanak - azok nem. Hozz ugys csak az itthonmaradtak dolgoznak. (Ha dolgoznak.)

JÓ ZULET A FACYLALT - Már tudom, miből készült a fagyialt! - Halljuk! - 50 százaléka Jég, a másik 50 százaléka hazson.

SZARASZAG IDEJÉN Az elmúlt hét jegkedveitobb dala: - Esik és eszandson. TILTAKOZNAK A FÉRRIKAI Női pankrációs birkózóversenyt tartanak Debrecenben a nők bemutatának minden fogat a verkedést illetőleg. A férfiak tiltakoznak a női verseny ellen: a nőző hölgyközönég megtanulja hogy kell elbánni a férfiakkal.

NEVETŐ FEJFA Itt nyugszik Kissa Ferkó hullt teteme, aki beletit a Marosba és máig sem találták meg. NÉGI, DE JO, KÜLÖNÖSEN - Te bühány azt hízem, választások lesznek az őszon, Lenn jár a képviselő Ur.

Nem tess az semmit, tavaly te lent járt, mégso választottunk. - Az igaz, de mos, visszakészönt, NYILATKOZAT Felháborodva vetük tudomásul, hogy egy munkáspárti szónok el akarja venni szavazati jogunkat. Hát már mindent csak a nagy kutyáknak? Tiltakozunk. Tízteleit: A 20 éves tashók szabadszakszervezete, BIZTOS JEL - Biztos ur, talátnam est a kutyát, egy hölgy vesztette el. - Honnak tudja? - Amig idéig jöttünk, minden di-valúziót előtt megállt.

PRAKTIKUS Az osztrak repülőreket kaményfá-ból készült botokkal látják el. Így valóban botjai ütethik a tettesek nyoma.

Heti krónika

KÜLPOLITIKA. A magyar események külföldi visszhangja az elmúlt heten lényeges változáson ment keresztül. Különösen azóta, hogy Dinnyés Lajos miniszterelnök mintegy száz külföldi újságíró részvételével megtartott sajtóértekezletén feltárta a magyarországi események rugóit és hátterét, a gyorsan megoldott magyar kormányválságot sokkal tárgyilagosabban ítélt meg a külföld. Ami a kormányváltás diplomáciai oldalát illeti, Amerika és Anglia valószínűleg el fogja ismerni a magyar kormányt, bár ez ügyben még hivatalos állásfoglalás nem történt. Jó jelnek számít, hogy az amerikaiak a 30 millió dolláros hitel letiltására vonatkozó határozatukat megváltoztatták. Francia hivatalos körökben kijelentették, hogy a kormányváltást Magyarország belügyének tekintik. Az elmúlt hét külpolitikai eseményeit egyébként így lehetne dióhéjban összefoglalni: - Ausztriában belpolitikai válság jelei mutatkoznak. Az osztrák kommunisták új választásokat követelnek. Csohosvárdában is kiéleződött a belpolitikai helyzet. A feszültség központjában a szlovák demokratapárt megküzdése áll. Bulgáriában letartóztatták Petkovot, a bulgár agrárpárt vezérét. A bulgár parlamentben bemutatják 23 emenzéki képviselő lemondó levelét. - Truman amerikai elnök baráti látogatásra Kanadába érkezett s a kanadai törvényhozás két háza előtt mondott beszédében Urbek között kijelentette: - Az Egyesült Államok az olyan országokat kívánják támogatásban részesíteni, amelyek maguk kormányozzák önmagukat és megengedik, hogy mások is így cselekedjenek. - Az Egyesült Nemzetek atomerő bizottságában erős lehetőségek mutatkoznak a kompromisszumos megegyezésre. Az UNO Biztonsági Tanácsa a nemzetközi haderő felállításának ügyét tárgyalja. - Spanyolországban visszaállították a királyságot. Franco Spanyolországban tehát megteremtette a idrály nélküli királyságot. - A kínai diákok akciója már egész népmozgalommá nőtt Kínában. A diákok követelik a polgárháború megszüntetését és az amerikai csapatok kivonását. - A brit fel-fől-ház háromszor egymásután leszárazta a brit munkáspártot egy törvényjavaslat tárgyalásánál. A munkáspárti kormány erélyes rendszabályokra készül a felsől-ház ártalmatlanná tételére. - Görögországban két hónappal előtt kezdődött meg a kormány offenzívája a szabadcsapatok ellen. Kormánykörökben kijelentették, hogy a jelenlegi görög hadsereg nem elegendő arra, hogy teljesen ura legyen a helyzetnek. Athénben egyébként a vészjóslóak szakadatlanul ontják a halálos ítéleteket. - Wallace volt amerikai alelnököt egyetemi tanárok új párt alakítására kérték fel. - Marshall amerikai külügyminiszter kijelentette, hogy az USA az európai segélyezési programba Szovjetországot is hajlandó bevonni. - Amerika jegyzékét küldött Budapestre Szviridov altábornagynak a legutóbbi magyarországi eseményekkel kapcsolatban. Ugyancsak jegyzékét küldött Amerika Szófiába is Petkov ellenzéki vezér letartóztatása miatt. - A Trud c. szovjet lap írja: A magyar kizártaság belügyibe való beavatkozásra sürgető felhívások nem ingatják meg a magyar dolgozókat abban az elhatározásukban, hogy nem hajlandók feladni demokratikus vívmányalkat és az ország függetlenségét.

BELPOLITIKA. A Dinnyés-kormány az elmúlt hét keddjén mutatkozott be a nemzetgyűlésen. Ez alkalmattal az új miniszterelnök kormányprogramot adott, nyilatkozva a határozott külpoli-

tikai vonalvezetésre, a bankállamosítás és vagyondézsma szükségességéről. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány változatlanul a magángazdálkodás rendszerébe alapján áll. A bemutatkozó beszéd után megkezdődött a kormányprogram feletti vita. - Az új választások lehetősége egyre határozottabban bontakozik ki. Dinnyés miniszterelnök egy nyilatkozatában kijelentette: - Meg kell kérdeznünk a népet, ezt követeli a demokrácia. Rias szocialdemokratapárti igazságügyminiszter bejelentette, hogy már készül az új választójogi törvényjavaslat. A jelek azt mutatják, hogy szűret után ismét az urnák elé járul a magyar nép. - A Kisgazda Párt erélyes kézzel zárja le a párt múltbeli vonalvezetését. Az új kormány bemutatkozó beszéde előtt a párt deklarációjában ítéte el és blyegezte meg a párt megbukott vezetőit. A párt egyébként elhatározta, hogy a párt egész szervezetében egységes politikai szemléletet kíván kialakítani. Most vasárnap minden vármegyében üszelli a nagyválasztmány s július első felében pedig az országos nagyválasztmány tartja meg ülését. - A megbízott külügyminiszter javaslatot tett a nemzetgyűlésnek a békeszerződés beikelyezésére. Itt említjük meg, hogy az új kormány külügyminiszteri tárcája még nincs betöltve. Hasonlóan betöltésre várnak egyes külföldi magyar követéségek vezetői pozíciói is. - A minisztertanács elfogadta a hároméves tervre vonatkozó törvényjavaslatot. - A nemzetgyűlés nagy többséggel bizalmat szavazott a Dinnyés-kormányra. - Az angol kormány hozzájárult a brit területen lévő magyar hadifoglyok azonnali hazaszállításához. - Tildy Zoltán köztársasági elnök a legutóbbi magyarországi eseményekkel kapcsolatban kijelentette: Állásfoglalásomban semmiféle külső fenyegetés befolyásolást nem tud. Ilyen befolyásolásnak még a kísérlete sem történt meg semki részéről. - Nagy Ferenc volt miniszterelnök Amerikába utazott. - A budapesti népbiztonság Min-teth Endre volt újjáépítési miniszter és társainak bűnpörét tárgyalja.

HIRDETMÉNY

Erteszti a Tanács a város 16-tartó közbizottság, hogy a f. évi orosz jóváételek kizárásával kapcsolatban a földművelésügyi minisztérium rendelete alapján a város területén tartott 2 éves életkoránál idősebb mén, kanca és herélt lovakat tartóknak való tekin-tet nélkül lovtéves bizottság elé szemlére kell elővezetni. Debrecen város területén a lovak szemléje 1947 június hó 28-27-én fog az alábbi helyeken megtartatni: Június 26-án délelőtt 6 órakor Látókép csárda, 11 órakor Kadarosi csárda, délután 4 órakor Szoboszlai úti külső útkaparóház. 27-én délelőtt 6 órakor nagyce-rendőrőség, 11 órakor bányk erdőhivatal, délután 4 órakor Méntelep Károly F. J. úti sarka. Felhívja a Tanács a lótulajdonosokat, hogy az említett időre - lakásukt, illetőleg a lovak tartási helyezés legközelebb eső helyre - vezessék elő s a ló megszerzésére vonatkozó összes bizonyítékait a szemlére vigyék magukkal. A szemlére való elővezetés alól mentesek: 1. A közlekedés tulajdonában lévő tenyészmének. 2. Az állami gazdaságok loval. 3. Honvédség, rendőrség anyakönyvi lappal ellátott rendezéreszett keret állománya - egyéb lovak kivételével. 4. A vemhes kanca, ha vemhessége 5 hónapot meghaladt. 5. Szoptató kanca és elléstől számított 5 hónapig. 6. Hatósági állatorvosi bizonyítvánnyal igazolt beteg lovak. 7. Posta loval. A lovak vemhessége, illetve szoptatós volta a fedeztetési jegy és hatósági állatorvos bizonyít-

ványának együttes bemutatásával igazolandó a szemlébizottság előtt, a vizsgálat megkezdéséig. Az a lótulajdonos, birtokos, illetőleg ezek megbízottja, aki lovat a szemlére nem állítja elő, 6 havi elzárással büntetendő. Tájékoztatóul közli a Tanács, hogy a város területén 20 db ló fog igénybe vétel s a tartás mértékét a Földművelésügyi Miniszter fogja a Jövátételei Hivatallal egyetértve a minőségi adatok figyelembevételével megállapítani. Az igénybe vett lovakért a szemle alkalmával készpénzben 500 Ft fog előlegként kifizetett. Városi Tanács

A debreceni Medikus Kör terve a 48-as munkaterv keretében

A debreceni Medikus Kör a debreceni 48-as ifjúsági bizottság terve keretében a nembetegség elleni küzdelem leghatásosabb módját az egész ország egyidejű átvizsgálását és a betegek egyidejű gyógyítását akarja megvalósítani. Ez annál is inkább szükséges, mivel a penicillin egyre szélesebb körű alkalmazásával a penicillinnek ellenálló kórokozó törzsek is egyre inkább terjednek és fenyeget az a veszély, hogy a penicillin is rövid idő múlva ugyannyit, vagy még többet veszít hatékonyságából, mint az ultra-septyl. A vizsgálatokat 2500 gyakorlati kurzusokon kívül kiképzett medikus 250 orvos vezetésével 500 orvosi pályára készülő első gimnazista írtnoki segítségének igénybe vételével három hét alatt már az év őszén lebonyolítandó és utána a kezeléseket is elvégeznék. Ezek a medikusok a vizsgálat előtt két hónapban úgynevezett „tűreimi ló” elengedésben részeseülnek. A tervek kidolgozása folyamatban van.

Debreceni ingatlanforgalom

Szatmári Zoltán eladta özv. Erdődy Lajosnénak Csörsz utca 5. sz. házat 16.000 forintért. Hevesi Imre és neje eladták K. Nagy Lajos és nejének Rákóczi u. 58. sz. házat 35.000 forintért. Gróf Endréné eladta Hevesi Imre és nejének a Széchenyi úton lévő 345 négyyszögöl villáját 24.000 forintért. Fliedl Kovács Gyula és társai eladták ifj. Gál Lajosnénak 187 négyyszögöl házastelküket 18.000 forintért. Papp Miklós és neje eladták Gál Sándornének Vitez utca 5. sz. házuikat 10.000 forintért. Zomiscsak Tivadar eladta újföldi 8 hold szántóját Nagy Antal és nejének 9000 forintért. Vékon Gyula és neje eladták Váradi Béla és nejének Homok u. 36. számú házat 14.000 forintért. Grósz Sándor és neje eladták Varju Lajos és nejének Bercesényi utca 57. sz. ház felét 4000 Ft-rt. Kálmánci Ferenc és neje eladták Fülöp Antal és nejének Bajnok utca 32. sz. házuikat 3000 forintért. Özv. Molnár Gáborné eladta Dienes Lászlónak Vendég utca 36. sz. házat 10.000 forintért. Nagy József eladta Tökés Józsefnének Fancsovits utca 4. sz. házat 5000 forintért. Kardos Gyuláné eladta Megyeri Józsefnének Homvédtemető u. 37. a. számú házat 10.000 forintért. Gulyás István és neje eladták Baranyai Ferenc és nejének Apa-fi utca 97. sz. házuikat 12.000 forintért. Neumann Józsefné szül. Guttmann Erzsébet miskolci lakos eladta Kiss János és nejének Varga utca 10. sz. házat 19.000 forintért. Kovács József és neje eladták Kovács Bertalan és nejének tiszacsegei házuikat 3000 forintért. Solymossi József eladta Komlósi Lászlónak hajdúsámonai házasa belsőségének felét 3000 forintért.

DEBERCENI 1947 VI. 16.

Grandof János és neje eladták ifj. Uj Mátyásnak 1 hold és 100 négyyszögöl egyedi ingatlanukat 3000 forintért. Szilágyi Gábor és neje eladták Buglyó Ferenc és nejének balmazújvárosi házuikat 1500 forintért. Tiba Imre és neje eladták Erda Ifászló és nejének 1 hold 453 négyyszögöl hajdúhadházi szántójukat 3000 forintért. Czibere Gábor eladta Kiss Gábornak hajdúhadházi házat 7000 forintért.

Mikula György és társai eladták Vincze István és nejének egyedi házuikat 3000 forintért. Bencke István és neje elajándékozták Bencke Juliánának egyedi házuikat felét 3000 forint értékben.

Petrucc Sándorné és társai eladták Szabó Jánosnének kishegyési 6 hold szántójukat 4500 forintért. Kenderessy Sándorné eladta Rácz István és nejének mlkpercsi házat 1000 forintért.

Buglyó Ferenc eladta Nádasi Istvánnak balmazújvárosi házastelkét 1800 forintért.

A jó ügyvéd mindenhez ért

A múlt nap a debreceni népbizottság ügtagú különtanácsa előtt egy fiatal menyecske állt tanúképpen, Karján volt a csecsemő kis fia, amely keservesen bömbölni kezdett, amikor az elnök kérdéseire az asszony tanúvallomását akarta megtenni. Bömbölt, ordított, egy szót sem lehetett érteni. - Hát most mit csináljak magával és a gyermekkel? - tündökölt az elnök, amikor a védőügyvéd megszólalt: - Adja ide lelkem a kis gyermeket, majd én tartom... - És amikor karjába vette, dajkálni, csitogatni kezdte, a kis gyermek elhallgatott, mosolyogni kezdett és az asszonyka nyugodtan megehetette a valkomsát. Mosolygott az egész terem, elmúlt a ridegség, besüttött a napfény és az elnök nevetve jegyezte meg: - jó ha az ügyvéd mindenhez ért... - A védőügyvéd nevetve válaszolt, ripoztozott: - fiatal házasa vagyok, kis baba is van már, edzett vagyok a gyermekdajkálásban...

Halálos autógázolás a Szoboszlói-országban

Halálos autógázolás történt az elmúlt éjszaka a szoboszlói országban. Egy 40-45 év körüli férfi haladt az úttesten és eddig ki nem derített körülmények között egy arra rohogó autó elgázolta. Az ismeretlen férfi - akinek még nem sikerült megállapítani személyazonosságát - a gázolás után az úttest közvetlen maradt, súlyos sérüléseket szenvedve. Amikor rátaláltak, még életben volt. Azonnal orvosot siettek, de segíteni nem tudták rajta, néhány óra múlva belehalt sérüléseibe. - A vizsgálat megállapította, hogy a gépjármű a szerencsétlenség után nyomban tovább rohogott, ahelyett, hogy sérültét kórházba szállította volna.

Budapesten lehet zsemliét sütni

A közellátási miniszter rendelete szerint Budapest és környékén a hatóságilag kiutalt finom lisztből 3,6-4 dekagrammos kis zsemliét és 7,5-8 dekagrammos nagy vízszemliét készíthetnek a sütőiparosok. Ezzel a rendelkezéssel, minthogy a jegy ellenében a kenyérről kevesebb lisztet tartalmazó péksütemény jut a fogyasztóhoz, a közellátás jelentős megalapítást ér el. (MTI)

A Szovjetunió keleti vidékein az 8 éves érv végrehajtása során 107 új nagy szénbányát nyitnak.

TROPICAL, ruhavászon, kamgárn különlegességek, kulikabát anyagok nagy választékban. Női- és férfiszabók részére kiutalt belésárak, cernák kaphatók. Balla Balázs Svetits palota.

Épület festés, BALOGH Csapó-utca 55. Rökamiér, fotel, hencser, matrac olcsó árban beszerezhető, javításokat jutányosan készít KOMÁROMI kárpitós, Vár-u. 1. (Zenede épület)

Harc a drágaság ellen

Fűszerkereskedők és piaci árúrok értekezlete

Molnár Győző rendőrelvezető, a debreceni kapitányság vezetője a drágaság elleni harc tovább folytatása érdekében értekezletre hívta össze az élelmiszer- és áru-árú fűszerkereskedőket és a piaci árúrok érdekeltségét. A gyűlésen tárgyalás alá vették a zöldség- és gyümölcsök kereskedésében túrós eladást. Kiss B. Jenő, a fűszerkereskedők elnöke kijelentette, hogy a fűszerkereskedők örömmel fogadták a megkezdett eljárást, de ennek csak úgy lehet eredménye, ha a piaci árúrok vásárlásait összehangba tudják hozni a fűszerek beszerzési árával.

A piaci árúrok részéről Nagy István kijelentette, hogy a kérdés megoldása nehézségbe ütközik. A piaci árúrok a közérdekért szívesen hoznak áldozatot, de figyelembe kell venni azt is, hogy nekik is meg kell élni.

Molnár Győző rendőrelvezető kifejtette, hogy a fűszerkereskedők az élelmiszer- és áru-árú esetre sem adhatják el drágábban a közönségnek, mint a piaci árak. Közölte ezután, hogy Hajdúszoboszlón a rendőrséget utasította, hogy a debreceni árakat tartsák szem előtt, ha nagyobb árakat tapasztalnak, nyomban közbe kell lépni. Egyébként az a véleménye, hogy a zöldségtermények, a burgonya és a gyümölcsök nap-nap után nagyobb mennyiségben kerül a piacra, s így a bőséges áru felhozatal következtében az árak maguktól szabályozódnak. A kereskedelemben azonban feltétlenül

arra kell törekedni, hogy megfizethető áron vásároljanak be.

Kiss B. Jenő szerint a közönség figyelmét a hangszórókon arra is fel kell hívni, hogy drága árut ne vegyen.

Káldor Elza közölte, hogy az Ártelügyelet a házibizalmiak útján ellenőrizteti a kapualjakat, a vasúti állomásokat és a sorompókat. Könyörtelenül elbánnak azokkal, akik ilyen helyeken magasabb árakat ígérnek. Felhívta a kereskedők figyelmét, hogy tejszállító tennelőket lássák el igazolvánnyal, mert alkalmi ilyen írás nem lesz, a tejet eldobozzák és a piacra kiárusítják.

Molnár Győző közölte, hogy a tejüzemeket a vegyvizsgáló hivatal közbejárásával naponta folytatja.

Székely Kálmán felhívta a piaci árúrokat, hogy kössenek egyezményt a fűszerekkel az árak betartására.

Leitner Jenő szerint a kereskedők védelme a közönség érdekében védelmének is jelenti. A Debrecenbe irányuló forgalmi vidékeken is el kell rendelni az árak szabályozását. Tüntető felelvonalással az árakat letörni nem lehet. Kéri a pártokat, világosítsák fel tagjait, hogy a kereskedelem örömmel veszi a megtett intézkedéseket, s mint eddig, ezután is szívesen hoz áldozatot a dolgozók életfeltételeinek emelése érdekében, de ebben az áldozathozatalban a termelés minden tényezőjének ki kell vennie részét.

Mi lesz az OTI székház építésével?

A város törvényhatósági bizottsága egy korábbi közgyűlésén hozzájárult ahhoz, hogy a Bethlen-utca 13., 15. és 17. számú városi ingatlanokat, valamint a Bethlen-utca 19. számú ingatlan egy részét megszerzés után átadják az OTI-nak cserébe a Petőfi tér 7-9. számú telekért. Az OTI a Bethlen-utcán kívánja felépíteni új kötelezetes székházat.

Kérdést intéztünk a város vezetőségéhez, hogyan áll már a székház ügye; a város megtette már minden szükséges intézkedést?

A város a Bethlen-utca 19. számú ingatlan szükséges részét megvette, a vételárat kifizette. A műszaki adatokat az OTI rendelkezésére bocsátottuk. Ertesztésünk szerint az OTI egy budapesti és egy debreceni építésmérnöknek közösen megbízást adott a tervek elkészítésére. Igy az építkezés megindítása szeptember elsején lehetővé válnék, mert a vállalati tervek el-

készítésére hat hét elegendő; — további hat hét szükséges a részletes építési tervek elkészítéséhez és a veresnyitárgyaláshoz.

A város egyébként közmunkában végezteti a Bethlen-utcai csereingatlanok bontását. A bérletnek már felmondottak, a bérleti felmondás lejártá után kerül sor a lakott épületek lebontására. Eddig egy épületet bontottak le, 80,000 téglát nyertek be. Mindenesetre az alapozás és a földkiemelés munkája rövidesen megkezdődhetik. A város mindenesetre elkészül az építkezés tervezett kezdeti időpontjáig a bontással.

A városról szerzett értesüléseink az OTI kerületi pénztár igazgatója, Krausz József mindenben megerősítette; maga részéről hangoztatva, hogy az OTI vidéki önkormányzati szervei befolyását latbavetik, hogy minél hamarabb meginduljon az új székház építése.

Tízezer adópengő takarékbetét után 50 forintfillért adnak

A kormány az adópengőbetéteket kártalanítja. Kártalanítási igénnyel csak eredeti takarékbetétkönyv birtokában lehet fellépni és azt be kell mutatni a kiállító pénztárnak, vagy pedig, ha postatakarékpénztári könyvről van szó, a postatakarékpénztárnál, vagy pedig az illetékes postahivatalnál. A folyósámlabetétek nem esnek a rendelet hatálya alá.

Kártalanítás csak olyan összeg után jár, amely 1946 április hó 17-től július 27-ig mint legkisebb betét megszakítás nélkül állandóan fennállott. Ez úgy értelmezendő, hogy legfeljebb 1946 április 17. napján fennálló adópengő-takarékbetét egyenleg alkothatja a kártalanítás alapját. Amennyiben a fenti időpont után ez a betétösszeg csökkent volna, akkor a kártalanítás alapjául a megjelölt időszakban jelzett legkisebb összeg szolgál.

Az ezt meghaladó átmenetileg elhelyezett adópengő-takarékbe-

tét a kártalanítás kiszámításánál nem jön figyelembe. A kormány minden 10,000 adópengő takarékbetét után 50 forintfillért fizettet ki. — Kárigényel csak 1947 december 31-ig lehet fellépni.

Szerdán lelkészszentelés és egyházkerületi közgyűlés

A tiszántúli református egyházkerület szerdán délelőtt tartja évi rendes közgyűlését, a Kollégium e célra kijavított dísztermében. A mostani közgyűlésnek különös nevezetessége, hogy ez alkalommal hatvanöt fiatal lelkész szentelnek fel a Kistemplomban reggel 8 órai kezdettel. A szentelési szertartást dr. Révész Imre püspök, dr. Ferenczy Károly főjegyző és kilenc esperes végzi.

Kereskedők!

SZABADFORGALMU

CUKOR

előjegyezhető.

Fűszer és Gyarmatárú Rt.
(volt Ulmann cég) Piac-u. 69.

Mindenféle fuvarozást vállal Kovács Timár-utca 24.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1947 VI. 15.

Megjegyzés

A népjóléti miniszter intézkedésére a hadifogoly fogadásnál a pavilon lakotya területén újságíró nem jelenhet meg. Ezt az intézkedést a debreceni sajtó munkatársai, így a „Debrecen” munkatársai is — nem ismerve azokat a magasabb szempontokat, amelyek ezt az intézkedést szükségessé tették — ezideig tiszteltet tudomásul vette. Meggyőződésünk, hogy ez a bizonyos „magasabb szempont” nem azt jelentette, és nem azt jelenti, hogy a sajtó a névsorok, üzenetek közléséből kizárassék, de nem is azt jelenti, hogy csak a sajtónak egy része zárassék ki. Így nyilván a népjóléti miniszter intencióit azok, akik debreceni vonatkozásban a névsorok és üzenetek összeállítását végzik, félreértik, amikor — mint megállapítottuk — a kirgandapárti és szociáldemokratapárti sajtó a névsorok és üzenetekhez mind ez ideig nem juthatott hozzá, ellenben ugyanakkor a kommunisapárti újság a debreceni és hajdúvármegyei hadifoglyok névsorát már is közölte.

Követeljük az egyenlő elbánás elvének az érvényesítését, mint amely minden bizonnyal a népjóléti miniszter új utasítása is volt, merthisz ő nem egy pártnak, egyiknek véletlenül a tagja, a miniszter; hanem minisztere a nemzet minden pártjának. Ha és amennyiben pedig az egyenlő elbánás elvének az érvényesítésére azok, akik jelenleg intézik az ügyeket nem alkalmasak, abban az esetben kérjük a népjóléti miniszter urat, gondoskodjék pártatlan, intenciót, utasításait szövegben, ez esetben a sajtóval kapcsolatban az egyenlő elbánás elvének szigorú szem előtt tartásával való végrehajtására alkalmasabb miniszteri biztost kiküldetéséről, a névsorok és üzenetek feldolgozásánál pedig olyan önkéntes munkások alkalmazásáról, akik ugyancsak nem pártiszempontok szerint tájékoztatják a közönséget.

Vajjon, ha a „Debrecen” „értette volna lére és közölte volna helytelenül” Szabó Kálmánnak a közgyűlésen tett kereskedőkkel kapcsolatos kijelentését, akkor is csak úgy írta volna a Tiszántúli Népszava, hogy „egyik debreceni lap”? Minden esetre félreértések elkerülése végett becsültecsőbb dolog lett volna kiírni, hogy „melyik az az „egyik debreceni lap”.

A honvédeknek hangversenykörútja

A IV. honvédkerület zenekara hazatérő hadifoglyaink javára Debrecenben, Berettyóújfaluban, Sátoraljaújnyelen, Nyiregyháza, Mátészalkán, Miskolcon, Egerben hangversenyeket és terzenéket rendezett. A nagy erkölcsi siker mellett az anyagi eredmény sem maradt el. — Eddig összesen 11.316 forint tiszta haszonnal járt a körút, — melyet részint a berettyóújfalvi és részint a debreceni SAS-mozgalomnak juttattak. A hangversenykörutat a zenekar folytatja egészen június végéig.

Az újgazdák a súlyos aszálykár miatt a kölcsönök elengedését kérik

Debrecen város Termelő Bizottsága Szűcs Sándor elnöke alatt tartotta meg szombaton ülését. Lovász László titkár bejelentette, hogy a bizottsághoz az ebesi parasztságtól headvány érkezett, amelyben kérik, hogy intézkedjenek az aszálysújtotta határ termelési helyzetének megvizsgálására. Küldje ki az adóhivatal a bizottság szemlélt tartó tagjait. Az ebesiek bejelentik, hogy a kölcsönvetőmagot nem tudják visszafizetni, mert az őszi vetések kifagytak, a tavasziak pedig nem keltek ki. — Kívánják még, hogy aratási és cséplési munkákat idegen mindaddig ne vállalhasson, amíg Debrecenben munkanélküliek vannak. Végül minden beszorgáltatott terményt, állatot az ebesi állomáson vegyenek át az illető bizottságok. A Termelési Bizottság az ebesiek kívánságait elfogadta és megteszi a szükséges intézkedéseket.

85 aláírással az állomzugi, községi és elepi újgazdák beadványt intéztek a bizottsághoz, amelyben kérik, hogy a földművelésügyi miniszterhez intézett kérelmüket a járási gazdasági felügyelőség útján terjesszék fel. Az aszálysújtott újgazdák bejelentik, hogy az őszi szántási kölcsönt, a vetőmagkölcsönt, a tavaszi vetőmagkölcsönt és a tavaszi szántási kölcsönt visszafizetni nem tudják, mert termésük nincs és csak anyagi tönkremenésük árán tudnának kötelezettségüknek eleget tenni, ha a kölcsönt vissza kell fizetni.

Az ülésen megjelent Lohasy Viktor miniszteri tanácsos és kijelentette, hogy elismeri az újgazdák nehéz helyzetét és a kérelmet felterjeszti a földművelésügyi miniszterhez.

A földhiteleből igényelhető kölcsönt a gazdaközönség nem veszi igénybe. Minthogy a bérceplők és traktorosok a kezdődő aratási idő előtt súlyos helyzetben vannak, mert a szűk seges anyagokat nem tudják beszerezni, kérik, hogy a földhiteleből kölcsönt igényelhesenek. A bizottság méltányolva a bérceplők anyagi helyzetét, hajlandó az igényelt kölcsönöket véleményezni is, azzal a feltétellel, hogy a bérceplők szabad szakszervezete igazolja egyes tagjainak anyagi helyzetét.

A Termelési Bizottság egyik mult ülésén Ménes András indítványára elhatározta a bizottság, hogy a fennálló súlyos aszálykár felbeoszlását kezdjék meg. Az idevonatkozó kérelmet az UFOSZ és a FÉKOSZ küldöttel átnyújtották a földművelésügyi minisztériumnak, ahol ígéretet kaptak, hogy a becsülő bizottságot ki fogják küldeni.

Szima József indítványára javasolta a bizottság, hogy az ősszel kiosztott hat vagon búza és két vagon rozs vetőmagból származó ezévi termést ne szolgáltassák be, hanem a termés maradjon meg a gazdáknál. — Amennyiben akad gazda, akinek szüksége van vetőmagra, az közvetlenül a gazdától minden

más szerv kikapcsolásával vehesse át. Lohasy Viktor tanácsos kijelentette, hogy félreértések elkerülése céljából közli, hogy tiltó rendelkezések nincsenek arra nézve, hogy hol vállaljanak a cséplősök munkát. — A gazdák tehát szabadon szerződhetnek a cséplőgéptulajdonosokkal, ha szabályszerű iparigazolványuk van. Végül elhatározták, hogy a cséplési szén sürgős kiutalására intézkedjenek tesznek a gazdasági felügyelőség útján, — ezért felhívják a gazdákat, hogy három nap alatt jelentésk be a termelési bizottságnál szénigényüket.

Kántusünnepély

Az ési Kollégium tradíciót őrző falai közt neves professzorok mind a mai napig, haladó népi magyar szellemet képviseltek. A Kollégium intézményei ennek az irányúnak a gyakorlati kifejezési formái. A több mint kétszáz éves Kántus híven szolgálja a megújított magyar muzsikát. Azt a muzsikát, amely újdonságot a „gyökérhez”, a népdalhoz megy vissza.

Az egyetem terebélyesedett Kollégium főiskolák diákjai tanulmányaik közben ébren tartják azt a szent hagyományt, amely a Kántust létrehozta, fenntartja s amely mindig egy Debrecen, a Kollégiummal s a magyarsággal.

Főiskolásokból nagyon nehéz énekart csinálni. A különböző fakultásbeli egyetemi polgárok különböző elfoglaltsága szinte legyőzhetetlen akadályt állít a szólampróba, gyakorlóórák időbeli összehangolásáig. De, ahol lélek van, ott megoldódnak a nehézségek. A Kántusban pedig lélek van. Szigethy Gyula főiskolai zenetanár úgy is, mint muzsikus, úgy is, mint pedagógus a leghivatottabb arra, hogy a Kántust vezényelje. Szigethy Gyula szereti a muzsikát és a Kántust. A muzsika vele született talentuma, a Kántus pedig szépen ívelő zenéi pályafutásának bölcsője.

Szerdán tartotta a Kántus tanévzáró hangversenyét. Nem volt „nagy” közönség. De ott volt mindenki aki érdemes arra, hogy a Kántus művészetének tanúja és élvezője legyen. Nem hiányoztak — ahogy húsz évvel ezelőtt sem hiányoztak — a kántus-tagok illető muzsai sem. A lelkes hallgatóság meleg ünneplésben részesítette a Kántust és karnagyát. A műsort halkad kellett. Róla írta azt jelentésk, hogy az élmények gazdagságát, az igazi műveltség kifejezhetetlen mélységeit kelletne szavakba nyomorítani. Aki megpróbálna, kisebbitené a Kántus felélményét. A hagyományhoz híven Erdős Károly professzor nyitotta meg a Kántusünnepepélyt. Egymás után peregtek az énekek és a szórakoztató prózai számok. A XVI. század híres valóságos szerzőjének Gumpelzhaimernek Óh örvendj hát... című énekét Kodály: 150. genfi zsoltára követte, Soltész Andor Tóth Árpád Tetemrehívás c. versét szavalta. A Kántus következett újra Bartók: Isten veledjével. D. dr. Nagy Sándor vállaltanár könnyes-mosolygós novellája nagyon a szívére apellált ifjú és öreg Kántus-tagoknak, hallgatóknak. Hubay Barna zongorán adta elő Chopin: Esősepp prelude-jét, Kodály éneket zengett újra a Kántus. „Fel-szállott a páva...” Mindenki értette és megértette. Paksy István kedves vígszavalata után a Kántus Bárdos: Dana, dacia c. záró-énekét meg kellett ismételn.

Csak ennyi volt a Kántusünnepepély? Több volt ennél! Ezt a többletet ott lehetett látni a kántus-tagok lelkes arcán, szemükt csillogásában. Ez az ünnepepély is igéret volt a jövőre számára. Befelé is építő igéret. Ezért nagy és nagyszerű esemény minden egyes Kántusünnepepély.

Vízvezeték, gázt, központi fűtést készíti — javít, szolid árak mellett HEVELE FERENC Rákóczi-utca 12. sz.

Vásároljon 4 havi részletre készpénz áron a „Részlet” hiteliroda könyvével.

Harsányi divatház, Bohátka László, Vágó Sándor, Rózsa divatház, Bleich Béla, Kiss Sándor, Nagy Márion (Piac u.), Nagy József (Szent Anna u.), Dieker László, Gulyás Ferenc, Vágó Zoltán, Szántó Zsigmondné, Hóra Endre, Engel László, Csillag könyvkereskedés, Szabadság könyvesbolt, Klein László, Lichtmann József, Langer és Katz.

Váltson vásárlási könyvet a „Részlet” hitelirodánál PIAC-UTCA 43. Svetits palota.

Tildy Zoltán köztársasági elnök nyitja meg a Tildy Kollégiumot

A Magyar Kollégiumi Egyesület Debreceni Tildy Zoltán Kollégiumának megnyitó ünnepélye f. hó 29-én, Péter-Pál napján lesz. Erre az alkalomra Debrecenbe érkezik Tildy Zoltán, a magyar köztársaság elnöke és az elnökasszony, hogy a Tildy Zoltán Kollégiumot személyesen nyissa meg.

Tildy Zoltán köztársasági elnök mondja a MJT debreceni csoportjának alakuló közgyűlésén az ünnepi beszédet

A Magyar-Jugoszláv Társaság vidéki csoportjának megalakítása sorában különösen nagy jelentőségű lesz a debreceni csoport megalakítása, amely az Alföld fővárosában a magyar kenyér Péter-Pál napi ünnepségeinek sorában kap helyét. A debreceni csoport a szegedi, pécsi és szombathelyi csoportok mellett azért is nagy jelentőségű, mert az ősi városban, az első magyar köztársaság szülővárosában ad külső megnyilvánulást annak a rokonszenvek és szeretetnek, amely a magyar nép szívében délszláv szomszédaink iránt él.

A debreceni alakuló közgyűlés előreláthatólag június 29-én lesz, és jelentőségét növeli az, hogy a debreceni csoport alakuló közgyűlésén Tildy Zoltán, a Magyar Köztársaság elnöke mondja az

A Tildy Zoltán Kollégium helyreállítási munkái a megújításig befejezést nyernek úgy, hogy az Elnök úr a paraszt- és munkásszámzását középiskolások és egyetemi hallgatók továbbtanulását leginkább előmozdító népi kollégiumot adhat át rendeltetésének.

ünnepi beszédet. A Magyar-Jugoszláv Társaság debreceni csoportjának előkészítő bizottsága egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a magyar kenyér júniusi ünnepségeinek sorába kapcsolják be a debreceni csoport alakuló közgyűlést s az ünnepi beszéd elmondására Tildy Zoltán köztársasági elnököt kéri fel. A Társaság vezetősége a kérelmet továbbította a köztársasági elnök úrhoz, aki a meghívást szívesen fogadja s már vázlat is adott, hogy az ünnepi beszéd elmondását vállalja.

A Magyar-Jugoszláv Társaság már most nagy előkészületeket tesz a debreceni megalakulásra s bizonyosra vehető, hogy a Társaság fejlődésében a debreceni megalakulás jelentős állomás lesz.

Készülődik a Független Ifjúság az Arató-Ünnepélyre

Mint több ízben hírt adtunk róla, a Független Ifjúság mozgalma f. hó 29-én, Péter-Pál napján a Kisgazda Párttal karöltve nagyszabású aratóünnepélyt rendez Debrecenben.

A magyar parasztfiútság hatalmas mozgalma hetek óta megkezdte munkáját, hogy a magyar kenyér ez évben Debrecenben megtartandó országos ünnepén megmutassa erejét mind tömegében, mind pedig művészi munkájában. Erre az alkalomra Debrecenbe aereglik nem csak a környék, hanem egész Kelet-Magyarország parasztfiújsága hűt téve a mozgalom mellett s hogy időközben a magyar köztársaság elnökét, Tildy Zoltánt, Délután a Nagyszabású aratóünnepélyt rendez Debrecenben.

Megalakult a vasútépítő és földmunkaszövetkezet Debrecenben

Néhány héttel ezelőtt ért véget Debrecenben a B-listások alképző első sikeres tanfolyama a szövetkezeti vezetők részére. A tanfolyam volt hallgatói diplomával a kezükben afelett tanácskoztak, hogy miképpen lehetne értékesíteni újonnan szerzett szakképességeiket. Mindenféle terv merült fel közöttük, de egyet sem tudtak megvalósítani, mert töké nélkül még szövetkezetet sem lehet alapítani.

Anyagi eszköz helyett csupán az akarat és munkavágy állott rendelkezésükre, melyet sikerült hasznosítani. Mikó György B-listás vasúti pályamesternek támadt az az ötlete, hogy a vasútnál megindított nagyszabású helyreállítási munkálatokba egy megalakítandó munkaszövetkezetet be lehetne kapcsolni. A megindult tárgyalások eredményre vezettek, mert a vasút intéző körrel alapos megfontolás után rájötték arra, hogy a vállalatba kiadott munkások nemcsak az az előnye, hogy a kiserberek sokaságát lehet foglalkoztatni és kenyérhez juttatni, hanem olcsóbb és gyorsabb is a munka, mint az, amit üzkezelésben végeztek el a vasút. Ilyen adottságok mellett alakult meg a vasútépítő és földmunka szövetkezet.

Mikó György, a szövetkezet vezetője így tájékoztatta munkosait az eddigi eredményekről:

— Május 11-én tartottuk meg az alakuló közgyűlést és 9 nap múlva már megkezdte a munkát.

— Számítva a kezdet nehézségeire és figyelembe véve szegénységünket, a szövetkezeti törvény által megengedett legkisebb létszámmal és legkisebb üzletrészekkel indultunk. Szövetkezetünk létszáma eddig csak 15 fő és üzletrészlünk 10 Ft-os, de már is nagy az érdeklődés a szövetkezetbe való belépés iránt, tehát bizonyos, hogy taglétszámunk rohamosan emelkedik és gondolhatunk az üzletrészek névértékének fel-emelésére is.

— A MÁV-tól kapott munkákon kívül számjunkt sok egyéb munkára is, többek között már bekapcsolódunk a most szervezés alatt álló tanyai kisvasút építésének előkészítő munkáiba. Ugyancsak vállalkozunk mindenféle földmunkára is.

— Munkatársaink — úgy a szövetkezet tagjai, mint alkalmazottai — nagy lelkesedéssel végzik munkájukat, mindnyájan átérzik a jó példamutatás roppant jelentőségét és tudják, hogy saját életszínvonaluk emelésén kívül szorgalmukkal a közönség és hazánk szebb jövőjéért is küzdenek.

Gyümölcsstermelők!
Meggyet
Cseresznyét
Ribizlit
minden tételben készpénz
fizetés ellenében vásárol
Hajdúsági Konzervgyár
Diószegi-út. Telefon: 84.

VILLANY és MOTOR
berendezést készít és javít
Horváth József
Ajtó-utca 20. szám.
Ajándék és tanács díjtalan.

RAMMINGER
hőlgyfodrázata
Szent Anna-u. 12.

DEBRECZEN 6. OLDAL 1947 VI. 15.

PÁRTÉLET

Ma délelőtt 9 órakor a vármegyei és városi szervezet nagyválasztmányára rendkívüli ülést tart. Felhívjuk a nagyválasztmány debreceni tagjait, hogy az ülésen feltétlenül és pontosan jelenjenek meg.

Felhívás a Kisgazda Párt női tagozatához! Felkérem mindazokat, akiknek az Arató Ünnepre elszállásolási feljegyzést adtam ki, hogy azokat kitéve sürgősen hozzák vissza. Azok pedig, akik szállást tudnak felajánlani, jelentkezzenek a párhelyiségben a városi titkárnál. Női titkárság.

* Ma este fél 8-tól fél 11-ig össztánc a párt nagytantermében.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIRI

A Független Ifjúság vármegyei központja vasárnap 15-én Hosszú-pályán tart nagygyűlést, Kaban pedig tagtereket.

Felhívjuk a Független Ifjúság és a párt leánytagjainak figyelmét, hogy vasárnap délelőtt 10 órára az ifjúsági irodában feltétlenül jelenjenek meg.

Felhívjuk minden „FT” tag figyelmét, hogy a mozgalom a nyár folyamán a Balatonon nyaralásait akciókat szervez, mindezt díjjal. Részletek iránt az ifjúsági irodában lehet érdeklődni.

Mindszenty kardinális Kanadába utazott

Mindszenty József, Magyarország primása pénteken reggel az Angol Katonai Misszió repülőgépen a Mátyásföldi repülőtérrel elindult Kanadába. A primás és kísérete ma érkezik meg Ottawába. Mindszenty bíboros elutazásakor így búcsúzott Magyarországot népeitől: „Isten áldja és vezérelje az én szeretett magyar népem!”

A hét fontosabb rendeletei

Az elmúlt szombati 126. számú Rendelet Tárában van az iparügyi miniszter rendelete a természet selyemből készült fonál, az előállított selyemárak, harisnyák árának felszabadításáról. — A közlekedési miniszter rendelete szerint a 100 kg-nál nagyobb lemmagkészlő június 17-ig be kell jelenteni.

A vasárnapi 127. számú Rendelet Tára hozza a kormányrendeletet a hadigondozás és hadiségély rendelkezéseinek módosításáról. — Az iparügyi miniszter rendeletben állapította meg egyes műselyem szövet árak egységes fogyasztói árát.

A pénteki 131. sz. Rendelet Tára közli a kormányrendeletet az adópengőbetétek valorizációjáról.

Gyümölcsfák nyári metszésének bemutatása a város különböző részein

A Gyümölcsstermelők Egyesülete folyó hó 16-tól 20-ig a kertészekben zöldmetszési bemutatókat tart abból a célból, hogy minden gyümölcsstermelőnek alkalma legyen megismerni a nyári metszés fontosságát és lényegét. — Ezekben a bemutatókon mindenki megtanulhatja, melyek azok a zöldhajtások, amit el kell távolítani hogy fölöslegesen ne szívja a törzset és melyek azok, amelyeket csak vissza kell csipkedni, hogy ezáltal értékes termő nyársakká alakuljanak át.

A bemutatók hétfőtől péntekig, 5 napon át minden nap délelőtt 10 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig a következő helyeken és sorrendben lesznek megtartva:

Hétlőn délelőtt a Téglyáskertben (gyülekezés az áll. iskola udvarán.)
Délután a Boldogfalvi-, Eprekerti és Kerekes telepek részére. (Gyülekezés a Mikepércsi-úti gazdasági iskola udvarán.)

Szabó, bőripari és női-
gépek speciális javítása
Horváth Tihamér
műszerész, Hunyadi-utca 19.

Völegények és bálozó
ifjak gondúzója a
VÉGH ruhakölcsönzője
Vár-utca 1.

Kedden délelőtt a Homokkertben. (Gyülekezés a református templom előtt.)
Délután a Nyilas-telepen. (Gyülekezés a ref. templom előtt.)

Szerdán délelőtt a Csapókerthben. (Gyülekezés a ref. templom előtt.)
Délután a Sesta és Újkerék lakói részére. (Gyülekezés az Andrássy és Bolyai utca kereszteződésénél.)
Csütörtökön délelőtt a Csige kert és Vénkert részére. (Gyülekezés a II. honvéd kórház előtt.)
Délután a Köntös- és Hatvan-utcai kertek részére. (Gyülekezés Pozsonyi utca 12 sz. ház előtt.)

Pénteken, végző nap délelőtt a Széchenyi és Tóczos kertek gyümölcsstermelői részére. (Gyülekezés István út 32., Margit utca eleje.)
Délután a Posta- és Vargakertek részére. (Gyülekezés Krónikás utcai Tarján téren.)

Ha esetleg az időjárás miatt (nagy eső) a bemutatót valahol nem lehetne megtartani, úgy a következő héten ugyanolyan nap és órákban lesznek pótolva.

Mégegyszer a selyemgubó beváltási áráról

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Nagy érdeklődéssel olvastam az engem is közelről érintő cikket, melyben a „Debreczen” a selyemgubó árának a mai viszonyoknak megfelelő összegben való megállapítása érdekében sikraszáll. Végre akadt egy lap az országban, amelyk nemcsak a selyemtenyésztés fellendítése érdekében írt propaganda írásokat közli, hanem a gubótermelők érdekében is ki mer állni.

Valóban üzleti reklám előzi meg minden évben a selyemtenyésztési szezon. Minden befektetés nélkül könnyű gyermekmunkával 4 hét alatt 500—1000 forintot keresni, mondja az ismeretlenség. Természetesen ez nem igaz. Igaz az, hogy a selyemtenyésztéssel 500—1000 forintot lehet keresni, de nem 4 hét alatt, nem befektetés nélkül és nem gyermek munkakerővel, hanem hajnali 4 órától 23 óráig tartó az egész családra kiterjedő gondos és fárasztó munkával.

B-listás tisztviselő vagyok s 2 adag hernyóval dolgozom május 3. óta. Eleinte nem sok baj volt vele, kevés levelet fogyasztottak, de utastás szerint naponta 4 órától 23 óráig terjedő időben tízszer kell etetni. Akár a csecsemőt, 3 óránként szoptatni. A selyemhernyót sem lehet magára hagyni, a szoba hőmérsékletét figyelni kell, 15 Celsius alatt futni kell állandóan. Nem akarok itt részletes tenyésztési leírást adni, csak a végeredményt közlöm, mely szerint a 32 napos tenyészidő alatt két adag hernyó mellett két személy több mint 700 óráig dolgozik a hernyók körül, amely időt ha csak a közmunka óráhátrával díjaznák is, 560.— forintot kellene kapjunk. Ezzel szemben a két adag hernyóból legjobb esetben 60 kg gubót lehet nyerni 480.— forint értékben.

Ez a 480.— forint azonban még nem tiszta bevétel, mert hiába mondja a hivatalos propaganda, hogy befektetés nélkül termelhet gubót, mert a két adag hernyó elhelyezésére 60 meggyeztetéssel rácsra van szükség. Ennek a házilag való előállítás 180.— forintba kerül (1 m léc 80 fillér). Tehát a 480 forintos várható bevételre 180.— forint kiadás is van. Végeredményben, ha minden gubó I. osztályú lenne, a veie foglalkozó két személy 700 óras munkájáért 300.— forintot kapna.

Elismorodva látja az ember, hogy még a mostani szociális eszmékkel telített időben is a verejtékesen dolgozó munkást fizetik legrosszabbul. Becsés lapjának szobán levő cikkében a textil-

GUMIK kerékpárra,
babakocsira.
— Korékpár alkatrészek —
Mindenfajta villanyzerelések
FÜLÖP LAJOS villanyszere-
lési vállalata, Csapó u. 33—35.

Modern vonalak
Tóth Gábor
úriszabóságából
Piac-utca 89. sz.

mérnök adatai szerint egy pár selyemharisnya 76 forintos árából a kiskereskedő 30 százalékot, kb. 20 forintot, a nagykereskedő 17 százalékot kb. 10 forintot s a verejtékes munkát végző termelő mindössze 4 forintban részesül.

A selyemgubó árának ily alacsonyra való megszabását semmi sem indokolja. A selyemhernyó nem közszükségleti cikk, hanem fényűzési cikk. Talán azért kell megelégedni a 8 forintos különkérti árral, hogy a szegény selyemharisnyát viselő olcsóbban juthasson a létfontosságához elkerülhetetlenül szükséges hernyóselyem harisnyához? Mi debreceni selyemtenyésztők, bízunk abban, hogy az illetékesek halálra az árak szabhatatlan alacsonyosságát s nem a neveltségű beszedő jutalommal igyekeznek javítani, hanem a gubó idejébe beváltási árát oly összegben állapítják meg, amiért már érdemes lesz a gubót beszovalgatni s az elkezeredetig tenyészítők a gubók házilag való feldolgozásának a szándékáról letehetnek.

Ebben a reményben mondok köszönetet igen tisztelt Főszerkesztő Úrnak ügyünk támogatásáért. Tisztelettel: Több termelő nevében.

Leány a talpán

mind az öt. Szeréna, Juszt, Hermína, Emma és Margit. Kis fűhére meszelt, apró ablakos tanyában élnek, amelyk semmiben sem különbözik a milliónyi apró tanyától. Három év óta, hogy az édesapjuk meghalt, nincs férfi a tanyán. A gazdaságnak azonban épp úgy kell mennie, mint az ő életében, ha azt akarják, hogy meglegyen számukra továbbra is a mindennapi kenyér. Ami munka van a tanyán, azt három év óta ez a hat nő végzi: az öt lány és az anyjuk.

A kora hajnal már talpon túllája őket. Az anya a sütikemencénél foglalatokodik. A legkisebb, Szeréna, reggeli és „tárisznyát” készít, Juszt, takarít, Hermína a szekeret állítja elő s befogja a lovakat, mert Szerénával ma a városba mennek a piacra. Emma és Margit az istállót takarítják ki, szalmát hordoznak az állatok alá és ellátják az aprófőszőkeket. És aztán ilyen iramban megy tovább a munka egész nap, egész évben. Tavasszal szántanak, vetnek, a veteményeket kapálják s ha a jó Isten megengedi, nemcsak a aratnak, hordoznak, csépelnek. S mire ezeket elvégzik, hozzáfoghatnak a kendermunkához. Majd lassan észre fordul az idő, jön a dővén, lekvárfőzés, almazsedés, krumplifőzés, tengeritörés. Azt hinné az ember, ennyi munka után télen pihennek. De akkor meg fonn, szóni kell s a ház körül is akad dolog bőven. S mire eljön a tavasz, újra lehet kezdeni a küzdelmet az étellel és étellel.

S ennek az egyszerű életnek egyszerűnek az örömei is, mint általában a dolgozó, munkás életnek mindig. És ezekről már nincs mit írni. Csak gondolkodni lehet felette s párnuzamot vonni az ő s azok élete között, akik drága ültözetben, csodásan kikészítve csak díszül szolgálnak otthonuknak és a kormoznak. És példaképpül lehetne állítani őket a férfiak elé is...

**VÁSZON-RUHA
ING-KABÁT
BALLONKABÁT
VÁGÓ**
Széchenyi-utca sarok.

TISZÁNTÚLI KISGAZDASÁG

DEBRECZEN 7. OLDAL
1947. VI. 15.

Aratás előtt

A magyar gazdasági életnek mindmáig legfontosabb eseménye az aratás és a termény értékesítése. A városi dolgozók egész élete függ a termés eredményétől és a beszolgáltatási rendszer kifogástalan működésétől. Ugyanakkor a parasztság számára a terménybeszolgáltatás kell, hogy biztosítsa munkájának gyümölcsét. Nem elég a jó aratás, vagy szűret, nem elég az, hogy a gazda családtagjaival együtt sokat dolgozott. Mert, ha a magyar paraszti terményeinek egy részét maga éli fel, a másik részéből ruhát, szerszámot, gépet, szöveti ipari cikkeket kell, hogy vásároljon. Nem mindegy tehát, hogy mit kap munkájának ezért a részért, amelyet nem maga használ fel. Sajnos ezen a téren szomorú tapasztalatunk vannak.

Az új szövetkezeti törvény értelmében megalakult a Magyar Országos Szövetkezeti Központ, a MOOSZK. Ez nemcsak az értékesítéssel, beszolgáltatással foglalkozik, hanem egyesíti magában a termelés, beszolgáltatás, értékesítés és fogyasztás, valamint ipari áruellátás minden mozzanatát. A központ minden magyar szövetkezőknek egységes központi szervezet. Az idén mutatkozik majd meg először a szövetkezők egységének jelentősége.

Ha a tavalyi beszolgáltatást tervszerűtlenség, fejtelenség, sőt mi több, korrupció és visszaélés jellemezte, az idén a központ remélhetőleg meg fogja mutatni, hogy demokratikus vezetéssel, lelkiismerettel, szervezettel és tervszerű munkával mit lehet elérni. Első nagy próbája a beszolgáltatás lesz, amely bizonyítani fogja a magyar szövetkezeti szervezet erejét és azt, hogy a szövetkezők a szövetkezők, hogy nem önmagáért, hanem a politikai, vagy részleteredek szolgálataiban áll, hanem minden dolgozó, minden szervezkedő érdekét képviseli, legyen az egyik esetben fogyasztó, másik esetben termelő. Az új szövetkezeti központ bemutatkozását érdeklődéssel várjuk!

Termesszünk gombát

Magyarországon azóta vált a gombatermesztés jelentősé, amióta a laboratóriumokban sikerült szelektált spórákról szintetizált szűsírrel előállítani.

A mai élelmiszeri viszonyokat figyelembe véve, többszáz gombatermesztőnek napi 3-4000 kg piacra kerülő gombájával az ország közelítésének jelentős tényezőjévé lett.

Az élelmiszeri nehézségek csökkentése ellenére is ajánlom az üres helyiségek önszerű kihasználását, mert a gombatermesztés a változatos élelmiszer biztosítása mellett szép és biztos jövedelmet is hoz.

A sikeres gombatermesztésnél három fontos dolog kell szem előtt tartani: 1. alkalmas helyiséget kell érve a célra kiválasztani: a helyiség könnyen megközelíthető, 12-16 Celsius fokos legyen; sötét, elzárható, szellőztethető. Világ, dohos, széláramos helyiségek kultúra befűtésére nem alkalmasak. Befűtés előtt fertőtlenítsék kell gondoskodni. 2. A megfelelő trágyát gondosan készítsük elő: a champignon legjobb tenyésztés a lótrágyában: egészséges, jól etetett, szemmel takarmányozott, szárazalmot kapott lovak trágyája a legjobb. 3. megbízható laboratórium csírával dolgozzunk. Ez nem más, mint myceliumszálakkal átszórt trágyacsomó, a mycelium pedig a gombának fonalalakú teste. Ezt a csírárt leggyakrabban henger alakjában — korongokból vagy tételekben öszerakva — lehet kapni, melyeket darabokra törve vagy egészen helyezzük az ágyakra. Az ilyen csíra fehér és színes tapintású s igen kellemes gombahatár.

Egy kis türelem, hozzáértés, szakszerűség után nem maradhat el az eredmény sem, amit bizonyít sok ember szorgalmas munkája.

Rendelet biztosítja a kisgazdák szerszámia-szükségletét

Báranyos Károly földművelésügyi miniszter 22.207-1947. sz. rendeletével gondoskodott, hogy a gazdák szerszámiaszükségletüket hatósági segítséggel, olcsón kielégíthessék.

Azok, akiknek földhirtoka az 50 kat. holdat nem haladja meg, szerszámiaszükségletük kielégítésére évente legfeljebb 0,3 köbméter, 51-75 kat. holdig fél köbméter, 76-100 kat. holdig 0,7 köbméter, 100 kat. holdon feül pedig egy köbméter szerszámia tarthatnak igényt.

Az igénybejelentéseket a gazdasági előjáró — vagy ahol nincs, a termelési bizottság elnöke — írja össze és a községi termelési bizottság ellenőrzi. Az igényléseket azután a községi előjáróknak az illetékes erdőgazdálkodóhoz, vagy erdőgazdálkodóhoz haladéktalanul el kell küldeni, ahol megállapítják a szükséges mennyiséget és azt az igénylők lakóhelyéhez legközelebb eső átvételi helyről kiutalják.

A szerszámiaért — annak átvé-

telekor — hatósági árat kell fizetni.

Az olyan községi gazdálkodóknak szerszámifalgényét, amelyek közbirtokossági, vagy más magánérdekekkel rendelkeznek, első sorban ezen erdőkből kell kielégíteni. Ha ez nem volna teljes egészében lehetséges, az erdőgazdálkodók a hiányzó részt a kincstári erdőkből adhatják ki.

A kiutalt szerszámia elszállításáról az igénylők kötelesek saját költségükön gondoskodni.

Ha az igénylők a részükre kiutalt szerszámia a kijelölt átvételi hely távolsága miatt személyesen átvenni nem tudnak, a kiutalt szerszámia átvételére és elszállítására többen, közös átvételi megbízottak jelölhetnek ki. Azokban a községekben, ahol a szerszámia igénylése és a kiutalt fának elszállítása tekintetében bármely okból nem történne gondoskodás, a gazdálkodók szerszámia szükségletüket továbbra is egyéni vásárlások útján biztosíthatják.

A tehének nyári takarmányozása

A tehének nyári takarmányozásánál két szempontra kell különös tekintettel lennünk, éspedig, hogy a tehén meg elette-e, vagy pedig hasas állapotban van.

Vegyük először az első esetet, vagyis a tehén friss fejős. A tehén táplálása a meleg évszakok alatt leginkább a legelőjárás által történik, mely a tejlésre általában nagyon jó hatással van. A legtermészetesebb tartási mód s a tejmirigy működését serkenti. A tavaszi mező, amely tápdús füvet fejleszt és módosít a tehénnek nagy mennyiségű elfogyasztására, különösen, ha a téli takarmányozás gyenge volt, a tejléhozamot 30-40 százalékkal növeli. A Németalföldön és Dániában, ahol a tengerpartok közelében az időjárás nagyon csapadékos, s ennek következtében a mezők nagyon dúsán fejlődnek, használják a következő legeltetési módszert. A marhákat reggel kihajtják s minden marhához egy karót és kötelet visznek ki, a karót a földre verik s ehhez a tehénhez hozzákötik. A tehén a mozgási területén a füvet lelegeli s nem áll módjában az egész mezőt összetaposni. A fejős kint történik, de az ottani éghajlat alatt nincsenek azok a reliknő hősek, mint nálunk, s ha a tehén jóllakott, akkor ott helyben lepihen, viszont nincs is az a bogártüromeg mint nálunk. A legelőre járó tehénnek nemcsak a tejtermelése fog emelkedni, hanem, ha sovány, hamarosan fel is javul.

Ha előbbre haladunk a nyárban s a legelő gyengül s nem akarjuk, hogy a tejléhozam visszaessen, gondoskodnunk kell, hogy az istállóban is eessük az állatot, mert ha a tehén a tejléhozamából apaszt, azt nagyon nehéz visszaszerezni. Ebben az esetben a gazda adjon az istállóban zöld lucernát, lóherét, vagy homokos talajon szűszös rozst, balzacimot, este, behajtás után és reggel kihajtás előtt, s tapasztalásunk fogja, hogy a tehén tejléhozama nem apad. Későbbi nyár folyamán a legelőről hazatérő tehénnek rendszeresen csak kukoricaesetelmadé jut. Ez a takarmány fehérjében szegény s így szükségünk van abrakpótlásra is. A csalamádéhoz vízben felkevert korpás, vagy olajpogácsás ivóest adunk, 1-2 kg-ot tehénként.

Ezzel a takarmányozással nagy átlagban biztosíthatjuk a nyári tejléhozamot s a tehén erőbeli állapotát mindig jó lesz. Mikor a nyári nagy hőség uralkodik, s a mezők elkopnak, a kijárást be is szüntethetjük, s inkább az udvar valamely hűvös helyén nyári jászol előtt tartjuk a jászókat, zöldtakarmányt és abrakot etetve.

Vegyük a második esetet, amikor a tehén vemhes. A vemheség első négy hónapjában a borjú növekedése olyan jelentős, hogy erre különös tekintettel lenni

nem kell. Pl. egy vemhes tehénél az ötödik hónapban, ha kb. napi 6-7 liter tejet veszünk figyelembe, szükséges egy 500 kg súlyú tehénnek 0,65 kg fehérje és 4,7 kg keményítőérték adagolása. Ezen tápanyagmennyiséget egy legelőre járó hasas tehén legelés folytán meg tudja jó mezőn szerezni, különösen, ha még az istál-

Gyógynövények gyűjtése júniusban

A Gyógynövénykísérleti Állomás útmutatást ad a gyűjtőknek

Feneketű. A növény fehérgyapjas levele, fiatal szára szedendő. Amikor fás és világos, értéktelen. Sűrűn vágjuk, majd megtisztítjuk az idegen növényektől. Padlásokon szárítjuk, kiterítjük 3-4 ujjnyi vastagon, 2-3 naponként forgatjuk. Össze nem tévesztendő a fekete vagy keresztetű penetével 5 és fél kg egyenlő 1 kg szárazal.

Dióféllevél. Zöld szára nélkül gyűjtendő. Vigyázzunk a levél gyűjtésénél, hogy léccel vagy póznával kárt ne tegyünk az ágakban. A levélsomókról le kell szedni az egyes leveleket. Zsákba rakva gyűjtjük. Szárítását padlásokon végezzük. 2-3 ujjnyi vastag rétegen szétterítve. Szárítás alatt forgatjuk.

Marhánapuevél. Levelét szedjük kosárba. Minnt a dohánylevelet, ezt is felüzve szárítjuk. Ha azonban nagyobb mennyiségről van szó, padlásokon szétterítve szárítjuk addig, amíg a levelek morzsolhatókká lesznek. Össze nem tévesztendő az Acsalapuval. A virágzás alatt fejlődik, 10-15 cm széles, lópatkúalakú, hosszukás, fehér, molyhos levele van.

Bodza (nem gyalogbodza). Száraz időben gyűjtjük. Ollóval vagy késsel szedjük, az elágazási csomó alatt 2-3 cm-nyire vágjuk. A hosszú szárral gyűjtött virág barnás, értéktelen árut ad. Kosárba gyűjtjük, különben összetörnek és rozsdafoltos lesz. Ügyelni kell arra, hogy a virág helyénysárga színe megmaradjon. Padlásokon szárítjuk addig, míg a legvastagabb szárat is törékennyé válnak. 3-6 napig szárad, 8 kg egyenlő 1 kg szárazal.

Tüdőféllevél. Szár nélküli szedjük. Egyenként és csak ép leveleket szedjük. A megsárgult és beteg levelek értéktelenek. Padlásokon szárítjuk. Össze nem tévesztendő a nagyon hasonló Pulmonaria Mollissima levelével.

Kakukkfű. Júniusban már gyűjtendő a kakukkfű. Virágzás alatt gyűjtjük. Maroknyi csomókba kötjük, 4 kg egyenlő 1 kg szárazal.

Bütrökű (mérge). Virágzás előtt gyűjtendő, gyenge állapotban, rövid levélnyéllel. Zsákba gyűjtjük és abban szállítjuk a szárítóhoz. 3-4 ujjnyi rétegen terítve szárítjuk. Szárítás alatt egyszer forgatjuk. Össze nem tévesztendő más növényvel. Jellegetessége, undorító szára, amit úgy

lóban este kap kevés zöldtakarmányt.

A vemhességi állapot előrehaladásával a tejlés mindig jobban apadni fog s ne is erőltessük azt, mert az már a vemh hátrányára lesz. A leállítás előtt két hónappal, vagyis a vemhesség hetedik hónapjában, még ha a tehén erősen tejlis, kezdjük meg az elapasztást. Oly módon, hogy eleinte ne fejjük ki egészen a tögyét, hanem hagyjuk a tej egy részét vissza, később pedig a napi kétszeri fejés helyett csak egyszer fejjük s végül az egész fejest is elhagyjuk. Az elapasztás után legfontosabb — s a tejtermelés jövő képre irányadó — a tehén jó kitygyeltetése. A tehén maga is falánkabb lesz, mire a természet is sarilálja, mert a növekvő vemhe is sok tápanyagot igényel. Járassuk a tehénét egész idő alatt — csak közvetlenül a leállítás előtt néhány nappal ne —, hogy elegendő mozgásban részesüljön. Erre azért van szükség, mert a kijáró tehén leállása könnyebb, mint egy intálózott marháé.

A kitygyeléshez fokozódó mennyiségben mindig többet etetünk mindaddig, amíg az emészthető fehérje eléri egy 500 kg-os tehénél az 1,1 kg-ot, a keményítőérték pedig a 6 kg-ot. Ezt kellő mennyiségű zöldtakarmány és napi 2-3 kg fehérjedús abrak otetésével biztosíthatjuk.

Ilyen tartás mellett a tehén szépen kitygyel, leállításra jó kondícióban lesz s bőven meg fog térülni a megetetett abrak. Ez mutatja, hogyan lehet egy 8 literes tehén tejtermelését 12 literre fokozni, csak a lehetőségeket szakszerűen kell kihasználni.

nyebben fekvő fészkek helyét is felkutathatjuk és a már lerakott tojásokat vagy fiatal lóteveket kiáshatjuk és elpusztíthatjuk.

Olaj. Ujjunkkal követjük a járatokat, míg azok mélyebbre vezetnek. A nyílásba először kevés vizet, majd néhány köbcentiméter fardol olajat, esetleg petróleumot öntünk, majd kerit loscoló segítségével újra bőségesen vizet. A kimenekülő lóteveket agyonverhetjük, de a rájuk tapadó olaj is hamarosan elpusztítja őket.

Fogóárok készítése. Nyár végén mintegy 50 cm. mély, 2-3 m hosszú árkok ásunk és friss talárlótrágyával töltjük meg. Koratavasszal megnyitjuk a földdel befedett fogóárokat és az áttelelésre nagy számban idehúzódtott lóteveket elpusztítjuk.

Csopdák. A lótevek járatának magasságában a földbe süllyesztett üres virágcserépek segítségével az éjszaka mászkáló lótevek egy részét megfoghatjuk. Párzás idején a virágcserépekhez terelőként a földön sugáralakban elhelyezett lécek váltak be igen jól, melyeken a föld felszínén mászkáló lusta lótevek nem mászkál át, hanem a lécek mentén haladva a csapdába esik.

Mérgezett csalátfek mint pl. a foszfid-tartalmú, kereskedésekben kapható „Lötétű Arvalin” négyeszes mennyiségű főtt árpa-gyógygyel, korpával, vagy főtt burgonyával keverve kerül száraz, meleg időben, legelőszertűben az esti órákban kiszórásra.

Székéneg. (Tűzveszélyes!) A lótevek járataiba kb. 15-20 köbcentiméter széknéget öntünk és a föld felszínén lévő nyílásokat azonnal betapoosuk.

Miből mennit szabad batyuzni

A közelítésügyi minisztérium sok oldalról megnyilvánuló érdeklődésre hivatalosan közli, hogy egy személy szállítási engedély nélkül a következő élelmiszereket szállíthatja az ország egész területén:

Sertészsír vagy szalonna 1 kg; baromfizsír saját szükségletét meg nem haladó mennyiségben, gabonaszit 5 kg, burgonya 25 kg, hűvelyes (bab, borsó vagy lencse) 10 kg, vöröshagyma, 10 kg fokhagyma 2 kg, olaj 2 liter, tej 2 liter, tejszín vagy tejjel 1 liter, vaj 1 kg, sajt 1 kg, túró vagy gomolya 2 kg, baromfi (hízott vagy soványliba stb.) tojás sertésbűs (nyersen, füstölve, tartósított állapotban) saját szükségletét meg nem haladó mennyiségben.

H I R E K

— A jövő évi takarmány-szükséglet biztosítása céljából a földművelésügyi miniszter utasította az ország területén működő valamennyi állattenyésztési egyesületet, hogy írják össze a területükön lévő állatokat.

— A juhállomány feljavítása érdekében a földművelésügyi miniszter 350 darab kost osztat szét a gazdák között. Az akciót az állattenyésztő szervek és a gazdasági felügyelőségek közreműködésével honyoltják le.

— Megalakult a gyümölcs és zöldségforgalmi szervezet, mely a termelők, szövetkezők és kereskedők bevonásával fogja lebonyolítani gyümölcs- és zöldségforgalmunkat a helyi és külföldi piacok felé.

— Farkasfőgyűző szöcske pusztította Vas megye határát. A gazdák a szöcskét összetévesztették a sáskával.

— Gyapjútermés. A ceglédi gyapjútermés mennyiségileg gyengébb, de minőségileg jobb a tavalyinál. Az idén ugyanis az öreg juhokról a tavalyi 5-6 kilóval szemben csak 3-4 kiló gyapjút nyrtak le.

— Bundásbogár lépett fel Zala megyében. A bogár különösen a rozost lepte el és helyenként 20-25 százalékos kárt is okozott.

— A kasza ára. A Gazdasági Főtanács nem engedélyezte a kasza árának felemelését. Eszerint az 1946. évi árak maradtak érvényben, melyekből 20 százalékot vonnak le egy tavalyi rendelet értelmében.

— Ez év szeptember közepére befejezik a kistóztól földek telekkönyvezését — a Földhírtokrendező Tanács jelentése szerint.

TISZÁNTÚLI KISIPAR, KISKERESKEDELEM

DEBRECZEN 8. OLDAL
1947 VI. 18.

Küzdelen a drágaság ellen Dr. Varga István államtitkár nyilatkozata

A drágaság kérdése érthetően került az érdeklődés középpontjába, mivel a hivatalos statisztika szerint a létfenntartási költségek a stabilizáció bevezetése óta 27 százalékkal emelkedtek. Érthetően azonban, hogy a fogyasztók elégedetlensége és nyugtalansága, amely a tüntetéseken és a sajtó egy részében megnyilvánul, elsősorban az Ár- és Anyaghiatalt igyekezett felelőssé tenni a helyzet ilyen alakulásáért, holott a hivatal hatáskörébe csak az iparcikkek árának irányítása tartozik, ezek ára pedig csak 4,6 százalékkal emelkedett a stabilizáció óta. A helyzet tárgyalás megvilágítása érdekében kérdést intéztünk dr. Varga István államtitkárhoz, az Ár- és Anyaghiatalt vezetőhöz, aki a következőket mondotta:

Az Ár- és Anyaghiatalt rendszeres alapszállal küzd az iparcikkek árának emelkedése ellen. A hivatal árfelügyeleti osztálya az ország egész területén november 15-ike óta folytat tevékenységet az árdrágítások megakadályozása érdekében. Az egész országra kiterjedő hálózat keretében 27 közlést adó felügyelői csoport 16 000 közgazdász szakembernek csak az a feladata, hogy az árak alakulását ellenőrizze és megtagadja az emelkedéseket az irremelkedések megakadályozására. Az árak ellenőrzésének kérdésében az Ár- és Anyaghiatalt és a gazdasági rendőrség között szoros együttműködés folyik. Árfelügyeleti osztályunk tevékenységének megkezdése, vagyis november óta több mint 10 000 felfeljelés történt az országban az iparcikkek árának drágítása miatt.

Rendes békeldőben is mintha tavasszal és ősszel bizonyos árhullámzás szokott beállni és most ezt az árhullámzást a pszichózis sokkal nagyobbra növelte, mint amekkora a tárgyalásos értékelés mellett valóban lennie kellett volna. Az iparcikkek árak alakulásában európai viszonylatban ezefelől bizonyos árfeljelölés jelentkezik, ami befolyásolja a mi árszámítást alakulását is, mégpedig nem csak élektanilag, hanem a külföldi nyersanyagok behozatalával kapcsolatban ténylegesen is. Az európai árszámít emelkedés következtében ugyanis a külföldi behozott nyersanyagot drágábban kell megfizetni. A legnagyobb bajt az okozta, hogy teljesen indokolatlanul elterjedt az országban és a közudatba is átment az a hír, hogy a kötött gazdálkodás megszűnésében van.

A gyárak kalkulációját hivatalunk általános hivatalból ellenőrzés alatt tartja. Időnként a forint-elszámolások alapján felülbizsgáljuk a gyárak kalkulációját és költéséit, hogy megállapítsuk, hogy a vállalat a mostani árak mellett nem keres-e többet és hogy miképpen lehetne olcsóbbítani a termelést. Ehhez a munkába újabban bevonjuk a szakszervezetek képviselőit, valamint a nemzetgyűlési képviselők parasztblökkjének kiküldöttét.

Végül felhívjuk az Ár- és Anyaghiatalt elnökeinek figyelmét, hogy a vidéki textilkereskedők panaszokhoz a vidéki áruellátás gyengesége miatt. Dr. Varga István államtitkár ezeket válaszolta:

A vidéki textilkereskedők elátásának megjavítása érdekében fontos intézkedéseket léptettem életbe. Mindenekelőtt biztosítottam, hogy a Gazdasági Főtanács textilbizottsága által kibocsátott, de fedezetlen nem rendelkező textilutalványok is beváltásra kerüljenek. Olyan rendelkezést vezettem be, amely mellett most már minden jegy feltétlenül beváltásra kerül. A vidék áruellátási helyzetének megjavítása érdekében gondoskodtam arról, hogy a G-jegy kibocsátásától kezdődően a vidéki textilkereskedők azonos adóval mellett 25 százalékkal több árut kapjanak, mint a budapesti kereskedők. To-

vábbi fontos intézkedés, hogy a típus-textiláru termelését 33 százalékkal fokozni fogom, ezenkívül gondoskodni kívánok arról, hogy ne csupán pamut-típusáru, hanem a Gazdasági Főtanács intenciójának megfelelően olcsó gyapjú-típusáru is forgalomba kerüljön.

Milyen könyveket vezetnek a kereskedők?

Gyakran felmerül a kérdés a kereskedő részéről, hogy eldöszereimint milyen könyvek vezetésére kötelezett?

Ere kívánunk megjelölni, amikor megállapítjuk, hogy a Kereskedelmi Törvény értelmében a bejegyzett cégek könyvvezetésre kötelezettek. A bíról gyakorlat, a kereskedelmi életben kifejlesztett szokás, valamint az egyenes- és forgalmi adó rendeletek vonatkozó része értelmében a kiskereskedőknek, ha alkalmazottat nem tartanak, csak pénztárkönyvet kell vezetniük. A többi kiskereskedő a következő könyveket vezet:

1. Pénztárkönyvet, amelyben sorrendbe be kell vezetni minden pénzügyi bevételt és kiadást.
2. Hitelezési eladott áruk nyilvántartási könyvet (strazsát), melyben fel kell tüntetni a vevő nevét, lakcímét, a hitelt eladott áru megnevezését, mennyiségét, összegét, végül a hitelezett vételi-ár összegét. Fizetésekor utólag bevezetendő a dátum és az összeg.
3. Árbeszerzési könyvet, amelybe a számlák beérkezési sorrendjében be kell vezetni a vásárlás napját, illetőleg a számla

Az iparosok sérelmei az OTI-nál

A népjóléti miniszter újabb leiratában elutasította az OTI családipótlék járulék kúcsának lezárását, mert erre a jövedelemre az OTI-nak szüksége van.

A miniszter több olyan sérelmet is válaszol, amelyek orvoslását az iparos társadalom már régóta sürgeti.

A leirat többek között így szól: A bélyegrendszer bevezetése már hosszabb idő óta állandó megvitás tárgya. A mezőgazdasági munkavállalók társadalombiztosításával kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról szóló 3.050/1947. M. E. számú rendelet a mezőgazdasági munkavállalók biztosításánál bevezette a bélyegrendszert. Ha ehhez a rendszerhez fűzőt, remények bevalnak, megfontolás tárgyává fogom tenni, hogy az Intézet a bélyegrendszert a többi biztosítási ágánál is bevezesse.

A késedelmi pótlék jelenlegi mértéke a munkaadók fizetési készségét fokozza s így annak lezárítása az Intézet pénzügyi helyzetének, egyensúlyba tartásához fűződő közérdekre tekintettel nem kívánatos. Egyébként is a késedelmi pótlék nem több, mint amennyi az államot illető közadók késedelmes befizetése esetében fizetendő.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a hosszabb ideig tartó munkaképtelenséggel járó betegség esetében a kereskedőtelesség első három napjára is folyósítsa a táppénzt. Amennyiben az Intézet pénzügyi helyzete ezt nem fogja engedni, a segélyezés ilyen értelemben való kiterjesztése iránt az Intézet — jelentése szerint — a szükséges intézkedéseket meg fogja tenni.

A visszamenőleges hatályú rendelkezések kiadását az infláció okozta kényszer tette szükségessé. A stabilizációval az ilyen rendelkezések kiadásának szükségessége kétségtelenül megszűnt és azt magam is mellőzendőnek ítélem.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet elsősorban az életkörülmények viselésére képtelen társadalmi réteg részére hivatott segítséget nyújtani s így a munkavállalók érdekeit kell, hogy szem előtt tartsa. Indokolt tehát, hogy a munkavállalók az önkormányzatban a munkáltatók képviselőitől nagyobb arányú képviselést kapjanak.

A széles közvélemény dr. Varga István államtitkár nyilatkozatából bizonyára megnyugvással értesül arról, hogy milyen hatalmas méretű és rendszeres szervezetszerű bírközés folyik a létfenntartási költségek emelkedésének megakadályozására az iparcikkek árakulása terén. (H)

vagy jegyzék keltét, beszerzési forrását és a vételárát.

4. Záróleltárt, amely feltünteti a berendezés, a felszerelés, az anyag- és árukészlet mennyiségét és értékét, az üzleti követeléseket és tartozásokat. Ezt rendszert az év végén állítja össze a kereskedő.

Adózási szempontból azok, akik adóulást az adóközösségeken keresztül fizetik a pénzügyminisztérium vonatkozó intézkedése szerint csupán pénztárkönyv vezetésére kötelezettek.

Ezzel szemben a nagykereskedők szabályszerű könyvvezetésére vannak kötelezve, amelynek módját, illetőleg rendszerét saját maguk állapítják meg. A leggyakrabban előforduló rendszer a kettős könyvvezetés, ennek alkotórésze a 1. pénztárkönyv, 2. napló, 3. főkönyv, 4. folyószámlakönyv, 5. raktárkönyv, 6. záróleltár, 7. egyes szakmákban jelenleg áru-nyilvántartási könyv.

A fenti könyvek vezetése olyan komoly adminisztrációs munkát okoz a kereskedőnek, hogy azoknak további kiterjesztése egyáltalán nem kívánatos.

Nem ad halasztást a miniszter a gépjármű felülvizsgáira

Múlt heti számunkban beszámoltunk arról, hogy a kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a közlekedésiügyi miniszterhez a gépjármű bérkocsi vállalat fenntartására jogosító engedélyokiratok felülvizsgálata tárgyában megállapított határidő egy hónappal való meghosszabbítása tárgyában.

A közlekedésiügyi miniszter most közölte a kamarával, hogy a szóbanlévő határidő meghosszabbítását nem tartja indokoltnak, mert arra szükség sincs. Ugyanis a rendelet végrehajtásával kapcsolatban 18.033—1947. sz. alatt az összes törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett a miniszter és ebben az engedélyes önhibáján kívül hiányosan benyújtott kérdőívekkel kapcsolatos eljárását részletesen szabályozta.

Eszerint, ha engedélyes önhibáján kívül a kérdőívet nem tudja teljesen felszerelve benyújtani, a hiányok pótlására részére haladék adható. A fontos az, hogy engedélyes a kérdőívnek a megállapított határidőben belüli való benyújtásával a gépjármű bérkocsi vállalat további fenntartására irányuló számlákat kinyilvánítsa.

Végül közölte a közlekedésiügyi miniszter úr, hogy hivatkozott rendeletével együtt az egyes törvényhatóságoknak a szülkezes revíziós kérdőíveket is leküldötte.

Élelmiszert nem szabad használt papírba csomagolni

A tisztifőorvosi hivatal a napokban általános közegészségügyi razzlát rendezett Debrecen kereskedőinél. Különös figyelemmel voltak a tisztiorvosok az élelmiszereket áruoló üzletekre és megállapították, hogy igen sok helyen az élelmiszereket nyomtatott újságpapírba, tintával frott vagy gépirásos papírosokba csomagolják.

Mint hogy az ilyen papírosok felhasználása szabálytalan, a razzia során figyelmeztették az orvosok a kereskedőket, hogy a csomagolásnál mellőzzék a használt papírokat. A tisztifőorvos átiratot intézett egyébként ez ügyben a kamarához és a Kereskedő Társulathoz és a Kereskedő Társulathoz a felkérte, hogy az érdekeltek figyelmét hívják fel nyomtatott, hogy az egészségre káros makulatura papírt élelmiszerek csomagolására ne használják. A razzliakat megismétlik

s ahol a figyelmeztetés ellenére ilyen papírosomagozást észlelnek, kihágási feljelentést tesznek a kereskedők ellen.

A főorvos kijelenti, hogy a csomagoló papírhány miatt eddig halgatóság tudomásul vette ezt a kihágást, de most, miután már rendes, tiszta csomagoló papír használható, nem hajlandó tovább eltűrni az élelmiszereket megfertőző és az amittott papírok felhasználásával.

Adóköteles cikkek bejelentése

Felhívja a városi tanács mindazokat, akik Debrecen város területére fogyasztási adó, illetőleg adópótlék alá eső cikkeket um.: bort, pezsgőt, habzóort, bormust, gyümölcsort, húst, kolbászféléket, műszalámit, szelencsüst, szeszt, likört, sört, leőt baromfit vagy annak feldarabolt részét, lőt vadat, vadzárnyast és halakat, 25 liter, illetőleg 25 kg meg nem haladó mennyiségben beszállít, vagy beszállítat, hogy azokat a vonatkozó rendelkezés értelmében, a beállításától számított 24 órában belüli a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályánál (városi adóhivatal földszint 53. sz.) fogyasztási adó alá bejelenteni kötelesek.

A vasúton vagy tengelyen, kézi vagy személypoggyászként 25 liter, illetőleg 25 kg-ot meg nem haladó mennyiségben városunkba beszállított fogyasztási adóköteles cikkeket az illető vasúti állomáson, illetve országúti sorompónál — a bejelentések, továbbá a pénz átvételére jogosított közeg-nél — a behozatallal egyidejűleg kötelesek bejelenteni, illetőleg megadózni. A postán érkezett fogyasztási adóköteles cikkek mennyiségére tekintet nélkül szintén a városi adóhivatal földszint 52. sz. szobájában jelentendők be.

Közfogyasztásra marhat, borjut, sertést, juhot, kecskét, ürüt, birskát, lovat, csikót, csak a vágóhídon belül lehet vágni.

A városunk területén közfogyasztásra levágott baromfi akár egészben, akár feldarabolva szintén fogyasztási adó köteles, mielőtt is a vágástól számított 24 órában belüli az ilyen előzót vágásokból nyert termékeket fogyasztási adó alá szintén be kell jelenteni.

A fentiekbe utköző cselekmény, a jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után. Városi tanács.

Elvi döntés a kamarai tagsági feltételeiről

A kamarai választások előkészítésével kapcsolatban vita volt az a kérdés, hogy választható-e a kamara rendes tagjává olyan kereskedő, aki három évnél rövidebb idő óta folytat önálló jogosítottként kereskedést, önállósulása előtt azonban ugyanabban a szakmában egy kereskedelmi vállalatnak hosszabb időn keresztül ügyvezető igazgatója volt. A kereskedelmi minisztérium úgy döntött, hogy az ilyen kereskedő a kamarai rendes taggá való jelölés és megválasztás szempontjából a törvény által támasztott követelményeknek megfelel.

Az állatkereskedelem sérelmei

Érdekeltségünk élőállat kereskedői több oldalról azzal a kéréssel fordultak a kereskedelmi és iparkamarához, hogy tegyen lépéseket a kormány illetékes szerveivel az állategészségügyet szabályozó 100.000—1932. F. M. sz. rendeletnek a nagyállatok lábnehajtásáról rendelkező 63. § 1. bekezdés 1. pontjának módosítása ügyében. Ez a rendelkezés ugyanis úgy szól, hogy az állatkereskedők tulajdonában lévő állatokat a marhalevelek kiállításának illetőleg átráfásának helyétől számított 30 km-nél nagyobb távolságra lábnehajtani tilos. A mai viszonyok között igen súlyosm érinti ez a rendelkezés az élőállatkereskedőket, minthogy vasúti kocsik csak a legnagyobb nehézséggel kapható és az a kérésünk, hogy a nagy állat lábnehajtás 50—60 km-re legyen hajtható.

A kamara a kérelmet jogosnak és méltányosnak látja, hiszen közismert tény, hogy a vasúti kocsik jelentős része a háború következtében megsemmisült és legalább átmenetileg, amíg a vasúti szállítási lehetőség a békéből nyívt megközelített, indokolt volna szóban forgó rendelkezés megváltoztatása. Megfelelő súlyú felterjesztést intézett a kereskedelmi és iparkamara ebben a kérdésben a földművelésügyi miniszter úrhoz, amelynek következtében a kérelem kedvező elintézése remélhető.

Egyforma szakmájú üzlet nem lehet egy házban

A Kúriának legutóbb alkalma volt állásfoglalni abban a kérdésben, hogy tisztességtelen verseny-e az, ha egy kereskedő olyan házban nyit akár főbérleti, akár al-bérleti alapon üzletet, amely házban már ugyanabban a szakmában más kereskedő működik. A Kúria kimondotta, hogy egy ilyen eljárás tisztességtelen verseny s törvénybe ütközik.

A tényállás szerint a tisztességtelen versenyt elkövető kereskedő a háztulajdonos tudta nélkül kibérelte egy üzlethelyiség egy részét al-bérletbe annak ellenére, hogy ekkor már tudta, hogy a szomszéd üzlethelyiség egy kártyásának ugyancsak textilüzlet céljára utalták ki. Az al-bérleti helyiségben szintén méteráru árult ugyanúgy mint kártyára. A Kúria kimondta, hogy a kereskedelmi életben általában elfogadott szabály értelmében azonos szakmájú két kereskedő ugyanabban a házban nem működhetik.

Az a kereskedő, aki ez ellen a szabály ellen vét, a tisztességtelen versenyről szóló törvény 1. paragrafusába utköző cselekményét követi el, amely szakasz rendelkezése szerint üzleti versenyt nem szabad az üzleti tisztességbe vagy általában a jóerkölcsökbe ütköző módon folytatni.

Külföldre szóló csomagok burkolata

A Közlekedésiügyi Minisztérium szerint külföldi postalgazdálkodástól panasz érkezett azírányban, hogy a Magyarországról külföldre feladott kereskedelmi csomagok tekintélyes része nem felel meg csomagolási szempontból a postal előírásoknak. A csomagokat a feladók zsinoggal nem kötik át, ólomzárral vagy pecsétviasszal nem látják el, ezért azok tartalma széthullik, a kezelést hátráltatja és ez a postahivatalok között az átadásal kapcsolatban sok felesleges vitára ad okot. A posta vezérigazgatóság ezért utasította a postahivatalokat, hogy a jövőben külföldre szóló csomagoknál a gondos burkolatot minden esetben kívánja meg.

Június 30-ig ipari termelési tervet kell beadni

Az ipartügyi miniszter a hároméves terv végrehajtása érdekében elrendelte, hogy az iparosok tartoznak termelési tervet készíteni és azt az ipartügyi miniszternek jóváhagyás végett bemutatni. Termelési tervet elkészíteni tartoznak ezenkívül az összes gyárüzemek is. A terveket az üzem adottságainak saját eszközökkel elérhető fejlődésnek, valamint az alaposan várható beszerzési és elhelyezési lehetőségeknek figyelembe vételével kell elkészíteni.

A tervek elkészítésére külföldi nyomtatványok szolgálnak. A kereskedelmi és iparkamara fogja az íveket kiosztani az érdekelte iparosoknak és gyárüzemeknek, melyek a tervet június 30-ig tartoznak beadni a kamarához.

HUSZ CSOPORTBA

foglalta össze a kereskedelmi miniszter a kereskedelmi szakmákat, amelyeket a jövőben az iparjog-sítványokban fognak feltüntetni. A rendeltetvezt már elkészült s célja, hogy a kereskedelmi tevékenységet szabatos és egyöntetű módon határozza meg. Ez az úgynevezett nomenklatura rendelet, melynek tervezetével az érdekeltek közelében foglalkoznak és a kamara útján javaslatoakat tennék a minisztériumnak.

ELADÓ egy 16 galupad, egy kerékű, 6 szék és 4 nérethben cementgyűrű, modell, Kassa út 19. 11-673

FAMEGALUKALO-BÉPPEK és műhelyhelyiség rendbehozásért, berbeadó, Irinyi u. 4. 11-709

LEICA vagy Contax fényképezőgépet megvételre keresek Piac u. 5. Blauházi út 5-iz. 11-716

JÓKARBAN lévő alig használt varrogép megvételre keresek. Jó minőségű jellegű, kiadóba. 11-720

EGY varrogép eladó Erzsébet utca 44. 11-729

ELADÓ alig használt Singer 206 D 10 univerzális varrogép Hadházi utca 344. 11-786

VÉSZEK egy jókarban lévő zikai gépet Hajduszentpéteri Kálmán-ter 4. Nagy Mihály bádócs. 11-781

PRIMA Singer varrogép gép olcsón eladó Berecz utca 2 sz. 11-737

VASZERTERGAPOD 280 cm csustávolságú eladó Pesti u. 43. 11-803

ELADÓ Pfaff 51-es alig használt varrogép Kassa-utca 22. 11-810

EGY darab 55-ös szalagfüzés eladó Pesti u. 11. sz. 11-817

ELADÓ egy asztalos és egy szőnyegcentrált bobos Virág u. 18. 11-843

BENZIN motor 5 lóerős Benz gyártmányú eladó Csapó u. 57. 11-857

KISIPARI női varrogép grámfon eladó Széchenyi u. 3. Ruhauzet. 11-862

JÓ írfiszabó Singer varrogép eladó Kiss Péterfia u. 7. 11-861

FÉNYKÉPEZŐGÉP alig használt sülyesztős varrogép Stowasser tarogató női aranykardó Klappa u. 14. 11-880

ELADÓ karikahajós 61 rárrogép 200 ft Baghyány u. 13. 11-885

ELADÓ 6 HP Hoffner petróleum motor Bözörményi-utca 53. 11-893

ELADÓ egy férfi szabó centrális Singer varrogép sürgösen Telek utca 17. sz. 11-895

JARMO (12)

500 kbc ANGOL gyártmányú oldal kocsi motorke-
rékpar 100 szalalékos gu-
mikkal üzemképes állapot
ban eladó. Nádudva-Ke-
leto útem. 12-800

ELADÓ 16 tonnás teher-
autó vagy olcsóítható kis
személykocsi. Dudas autó
szalonján Széchenyi u.
12-607

EGY jókarban lévő szeker
és egy keresek súlynyomó
kúszvattyú eladó. Olajút
20 sz. 12-669

DKW mesterkise 4 szemé-
lyes bórautó 6 drb gumil-
va 6 személyes üzemképes
berautó jó gumikkal eladó
Nagy Gyula Hajdúszörmé-
ny, oprona u. 10. 12-541

JÓKARBAN lévő erős fuva-
rúszeker eladó. Homokkert
Osh Károly u. 36. 12-691

IGEN jó állapotban lévő
női érkárp eladó Deák Fe-
renc u. 4. 12-699

ELADÓ egy jókarban lévő
mely gyermekocsi, Affan-
túca 93. 12-694

EGY hasukkos fatengelyű
szeker és egy strifikozált
pompát vagy dögöfát eladó.
Kút utca 53. 12-648

EGYTONNAS üzemben lévő
teherautó eladó. Széchenyi
u. 7. 12-732

OLDALKOCSI motorke-
rékpar Zündapp 600-as prima
állapotban 100 szalalékos
gumikkal eladó, vagy prima
solóra olcsóítható. Széké,
Kossuth u. 7. 12-761

STRATKOSI 40 g teher-
bírásu gumia eladó. Csap
utca 31. 12-780

KERÉKPÁRVAZ férfi iga-
tárványú eladó Bere u. 2.
12-787

JÓKARBAN lévő mely gyer-
mekocsi és állóka eladó.
Arany János 60. 12-744

ELADÓ egy teherautó ke-
rek kúlsó gumii Csillag u. 47
12-749

VIZSGAMENTES 100-as se-
gédmotor, BSA feltöltvért
250 cm3 négysebésséges új
gumikkal prima állapotban
olcsón eladó, Karsai Rákó-
czi u. 5. sz. 12-794

MOTORKEKÉRPÁRT kifo-
gálatant 250 köbcéntist
veszek Zündapp lehet pa-
pírnéki is Pesti utca 9.
12-799

GYERMEKOCSI mely step
pelt eladó Kassa ut 35
12-816

MÁSFÉLTONNAS üzemké-
pes prima teherautó új mo-
torral jó gumikkal eladó
Robisek Hatvan u. 27. Te-
lefon 277. 12-807

500 KBC Machinee motor-
kerékpar oldalkocsi Klappa
u. 14. 12-880

„Szép bútor Szebb élet“ Hirdetli:

Piac-utca 28. Gambrius ajtórá

Bernáth
bútorkereskedő

RAKETT. kifordástan álla-
potban eladó. Megtekinthető
Piac utca 17. Vasútnál. 14-762

ARANYAL bélést zúsi ka-
rika gyűrű ferri női eladó
Paceltra u. 19. 14-867

KISEBB méretű jézké-
nyek eladók Jatekúzelet,
Piac u. 38. 14-878

HUNGARIA gyorsmérleg
kifogástalan eladó. Pacel-
ta u. 16. 14-876

MÁTRA 100 kbc vízgamen-
tes jó gumikkal prima
üzemképes állapotban eladó
Szent Anna utca 46. sz. 12-837

JÓÁLLAPOTBAN lévő mo-
dern mely gyermekocsi el-
adó Viskedvő Mihály u. 29.
12-872

PRIMA női kerékpar eladó
Simonffy u. 5. 12-873

MELY 1ker gyermekocsi el-
adó Csokonai u. 10. 12-84

JÓKARBAN lévő gyermek-
eporkocsi eladó Pozsonyi
út 20. 12-892

3.50-ES DKW hoz összes
gyújtórész kerékek Csapó,
u. 98. szám. 12-895

100 CM3-ES Sachs motor-
kerékpar eladó Rákóczi u.
65. 12-864

EGY drb erős kétlovas fu-
varos szeker eladó és egy
új szeker két famunka
Piac u. 39. sz. 12-860

EGY vagy kétszobas kom-
fortos lakást lehetőség köz-
ponban kerékek költségét
fizetik. Brück. Bethlen 12.
15-549

EGY szoba konyha spize
lakásomat kiadom azonnal
aki 2000 forinttal kiségit,
Acél u. 21. 15-700

EGY vagy kétszobás ösz-
komfortos lakás kerékek.
Helyreállítási költség térít-
tek. Azonnal jelölgete. 15-618

OLCSÓ béru 1 szoba kony-
ha spizos lakásomat olcsó-
rém 2 szobással Sámsoni
út 12. 15-600

ÉRDEKTELENUL olcsóírt
lakásomat állandós köz-
nében levélvel, Gyöngyvirág
19. 6. ajtó. 15-595

KISVÁRDIAN közponban 3
szobás lakásomat olcsóírt
nem dehcenre hasonlóval.
Cím a kiadóban. 15-539

URIASZONY gimnaziata
gyermekkel bútorozatlan
egy szoba konyhás lakást
keres szeptember 1-re. Eset-
leg közre konyha. Levelek
a kiadóba. Fizetés természet-
ben is lehet jelölgete. 15-646

ELCSERELNEM Budapest
Móricz Zs. (vot. Horthy M.)
körtérőt villamoson 15
percere lévő 2 szobás teljes
komfortos lakásomat azonos
Debrecenti. Ajánlatokat
Cserekomfort jelölgete a ki-
adóba kérem. 15-647

ELCSERELNEM 2 szoba,
konyha, előszoba spizos la-
kásomat 2 szoba komfor-
cál, Csapó u. 105 15-573

ELCSERELNEM egy szoba,
konyha, spizeos lakásomat
készbással Cím a kiadó-
ban. 15-708

ELCSERELNEM olcsóírt 2
nagy, 1 kishozba, előszo-
bás, parkettes javításra
szuló lakásomat, 2 kishoz-
bású. Esetleg magashé-
rű komfortos lakásra, Török
Bálint utca 15. 15-721

ELCSERELNEM szoba kony-
hás lakásomat Nyil u. 8-6.
15-723

ELCSERELNEM budai 3
szobás összkomfortos laká-
somban dehcenre 1 vagy 2
szobással, Erdéklódi Tompa
Mihály utca 6 15-725

ELCSERELNEM 1 szoba,
konyha spizeos lakásomat 2
szoba furdoszobással költ.
ségmegtérítéssel Montj ezve-
des utca 18. 15-726

KERÉSEK két vagy három
szobás lakást, esetleg rom-
nyútet helyreállítatott. —
Szent Anna utca 8. hátul. 15-736

OLCSÓBÉRU kétszoba kony-
ha spizeos lakásomat 1-2-3
szobásra Rákóczi 58 11-
ajtó. 15-738

SZEP utcai szoba konyhás
lakást cserélek, félkomfort-
vagy 2 szobás olcsóírtévl,
minden költség fizetve. Ut-
cai jelölgete. 15-753

3 SZOBÁS komfortos lakást
kerékek cserébe 2 szobásért
közponban költségmegtéríté-
ssel Varga utca 6 15-757

KERÉSEK egy, kettő, há-
romszobás beköltözhető la-
kásokat. Minden költségét
megfizetik, bútorozott szoba-
kiadó. Lorincz, Werbóczy-u.
10. sz. 15-805

AKI egy szobás konyhás la-
kásból juttat pénzzel vagy
cíelemmel jutalmazom. Ki-
szó utca 16. 15-828

NAGYBUDAPESTI post-
szentkeresztbeli szép szoba
konyha lakásomat hasonló
Debrecentiért elcsérem, cím
Pesti u. 43. Debrecent. 15-815

EGY szoba konyhás lakáso-
mat elcsérem én egy e-
gyélt kétszobás komfortos
lakással költségmegtéríté-
vel. Csapó utca 27. Földes
ruháuzlet. 15-825

2 SZOBÁS összkomfortos
szép lakásomat 1 szoba-
szobával cserélem, esetleg 2
szobással elcsérem. Nagy
Piac u. 59 II, II. emelet. 15-832

ELCSERELNEM szuterénes
szoba onyha és spizeos la-
kásomat hasonlóval Cegléd-
u. 11. Parkas 15-835

ELCSERELNEM utcai szoba
konyhás központi lakáso-
mat nagyobb, esetleg 2
szobással Mester u. 8 sz. I.
lakás 15-838

SZOBÁ konyhás lakást ke-
rekek költség megtérítéssel
cím a kiadóban. 15-886

BUTOROZOTT SZOBA (10)

MAGÁNOS leány lakótár-
nót keres. Eötvös 13. Je-
lentkezni csak vasárnap. 16-668

EGY rendes férfit felveszek
alberlegre, lehetőség teljes
ellátással is. Mester utca 12.
16-661

BUTOROZOTT szoba kiadó
Varga utca 38 16-679

KÉT kvártélyos konyha,
használati felvétetik. —
Agárdi 17. 16-680

BUTOROZOTT kis szoba
csak ellátással kiadó Kos-
suth 41. 16-682

A NYARI Egyetem haliga-
tónak adja ki bútorozott
szobáját. Lakásjelölgetek
szóban vagy írásban. Kö-
pösi Egyetem 101 ajtó, dél.
előtt 11-1. 16-685

BUTOROZOTT szoba ellátás-
sal is kiadó. Arany János
54. földszint 5. 16-684

CSINOSAN bútorozott szoba
kiadó, ugyanott egy gyv-
rés gépről ajánlunk. Vár-
sa utca 7. 16-686

KVARELYOST felveszek
Bajocj-Zsilinszky u. 50. 1.
ajtó 16-692

KÖLÖNBEJÁRATU csinon-
san bútorozott szoba magá-
nosnak kiadó, Nap u. 2. 16-693

BUTOROZOTT szoba kiadó,
férnek Loránty u. 24. 16-696

KÖLÖNBEJÁRATU bujo-
zó szoba kiadó Miklós
u. 36. 16-701

KÖLÖNBEJÁRATU furdó-
szobos utcai bútorozott szo-
ba uriembernek kiadó eset-
leg teljes ellátással Arany
János u. 62. 16-702

KIADÓ különbejárátu szé-
pen bútorozott szoba ágy-
nem nélkül 3-4 tisztességes
fiatalembernek is. Doboz-
berház b/2 ajtó. 16-636

BUTOROZOTT szobát keres-
sek konyhahasználattal 2
személy részére. Cím: dr.
Stéky, Péterfia 31. 16-653

INTELLIGENS női lakótár-
nót keresek. Cím: Bundi
utca 15. 16-644

KÉT férfi kvártélyost felve-
szek Szent Anna u. 16. 16-707

KÖLÖNBEJÁRATU, csinon-
san bútorozott szoba, furdó-
szobos használati jutius
1-re kiadó közponban —
Komoly úr jelölgete. 16-784

MAGÁNOS nőtől férfi al-
berlő felvétetik. Hatvan utca
55 sz. 16-751

BUTOROZOTT szoba kiadó
Mester u. 1. sz. 16-798

BUTOROZOTT szoba ágy-
nem nélkül kiadó, Eötvös
utca 59. 16-802

KÖRBEK alberlőt felve-
szek, Horvágy utca 13. 16-804

CSINOSAN bútorozott szoba
tisztviselőnek esetleg ellátás-
sal kiadó Csemete u. 4. 16-812

KÖLÖNBEJÁRATU utcai
bútorozott szoba kettő sze-
mély részére kiadó Arany
János u. 50. 16-820

EGY bútorozott szoba két
személy részére kiadó Szent
Anna utca 48. sz. kezes-
tűt. 16-826

BUTOROZOTT szoba egy-
két dolgozó urusk kiadó
Rákóczi u. 50 kezesfült. 16-854

BUTOROZOTT szoba magá-
nos ur részére ágynem
nélküli kiadó Percs u. 7. 16-847

BUTOROZOTT szoba kiadó
Bundi u. 7. 16-900

TELJES ELLÁTÁS (17)

KETTOSZOBÁS lakást keres-
sek. Követőtől díjazok.
Gaal Imre Közútház. 17-739

KÉT utiembernek lakást
adok ágynem nélkül ellá-
tással, cím a kiadóban. 17-824

100 év BUTORT

csak BENEDEK-től
— Részletre is —
Piac-utca 71 Udvarban

ÜZLET (18)

A KÖZPONTBAN szabómű-
helynek való helyiséget ke-
resek helyreállítási költsé-
get fedezem. Övéri Csikeget
utca 9-d. 18-604

ÜZLETHELYISÉG Csapó-
utca elején kiadó, Erdékló-
di hettón. Cím a kiadó-
ban. 18-681

FÉRFI, női részben alkalm-
sas műhelynek közponban
kiadó, Cím a kiadóban. 18-724

FORGALMAS helyen ház-
társi bolt árúval, beren-
dezéssel eladó, cím a kiadó-
ban. 18-842

FURDŐHELYEN vendégfő-
Debrecentben italmécsék,
vendéglő ándók Gálocsy-
nál Baltazar u. 12. 18-851

PIAC utcán udvari műhely-
helyiség kiadó esetleg bérbő
adó cím a kiadóban. 18-848

SÁROK fúszérület italmé-
részi joggal berendezéssel át-
adó esetleg tásulhat, cím
a kiadóba. 18-871

MHELY. raktárhelyiség
kiadó, Telek u. 22. 18-877

HAZ, VILLA (19)

NAGYTELKU ház gyümöl-
csös, szőlővel eladó Ho-
moker Szoboszlav Papp
u. 24. vv. 19-1168

2 LAKÁSOS összkomfortos
ház a város belterületén 4.
adó. Értekezni Erdéket 4. 19-677

KIS családi ház azonnal be-
költözhető, eladó Monostor,
pályi út 82 b. szám. 19-689

ELADÓ egy jókarban lévő
ház 800 négyzetű teleket
Szegényház 34. 19-697

KÜRTÖS utca 15. sz. ház
eladó vagy elcsérendő. 19-705

HÁDHÁZI utcán lévő mo-
dern villám elcsérendő
budapesti hasonló ingatlan-
ra. Cím a kiadóban. 19-672

POROSZLAY út 35. sz. ház
eladó, haláleset miatt juttá-
nyos. áron. Debrecenti
Gyula gondnok, Svetits bé-
ház I. lépcső II. em. 2. ajtó
Delutánoként 2-4 között. 19-634

BOLDOGKERTBEN 3 szobás
ház 1 hold gyümölcsös
sürgösen eladó, vagy kisebb
elcsérendő. Erdéklódi
Egyleket utca 42b. 19-639

2 SZOBA konyha, istálló,
gőré eladó. Nyula Urrelje
18. sz. 19-767

CSALÁDI ház eladó. Böz-
sorményi út 13. sz. Erdékló-
di Pesti u. 61. Tóth
András 19-776

SZEGYU utca 23. sz. ház
eladó, szép telekkel. 19-777

EMELTES sérült villa 300
négyzetű eladó, Irinyi
utca 6. Ugyanott 1000 négy-
zetű ipartelepek. ház-
helynek eladó. 19-745

SÜRGÖSEN eladó Varga
utca 6 számú ház. 19-758

MOST épülő háromszobás
családi ház eladó Eötvös u.
6. sz. 19-814

ELADÓ Nyil utca 112. sz.
ház, érdeklódi: Nyil utca
17. sz. 19-808

CSAPÓ utca 75. sz ház el-
adó. 19-841

ÖTMÁLOM u. 7. ház gaz-
dálkodónak is alkalmas. De-
tőlten 10 hold föld eladó
értekezni Ötmalom u. 7. 19-8944

CSAP utca 5. számú gaz-
dálkodónak alkalmas ház el-
adó értekezni Fodor cégnél
Piac 52. 19-897

A TOPI-telep alatt pár
hold föld eladó Rákóczi u.
34. sz. 19-898

ELADÓ családi ház Diófa
u. 30. 19-898

FÖLD, TELEK (20)

ELADÓ Hajduszentpéteri
Bánom szőlőszőlő 641
négyzetű részben gyümöl-
csös, részben pusztatelek.
Értekezni lehet Timar u. 24.
vv. 20-1733

ELADÓ 5 és fél hold föld
Nagyserén, értekezni Me-
szena 25. 20-666

VILLATELEK Illatfűdhez
10 km-re Bükkszentkeresz-
ten 210 négyzetű eladó.
Érdeklódi Burgundia u. 3.
sz. 20-659

ELADÓ Böcskai kertben
szőlő igen jutányos áron.
Szalkai utca 3. 20-678

PUSZOKLADÁNYBAN, köz-
ponban 600 négyzetű Haj-
dudház, Bethlen utca 6.
20-667

ELADÓ kőszepesi négy
hold föld, érdeklódi: Nyil-
laselep Szent György utca
80. Esetleg elcsérem, cím
családi háztér. 20-612

HÁZHELYNEK eladom 600
négyzetűes darabokban
Diófa utcán szőlőgyümöl-
csös Vágó László Telek-
utca 71. 20-714

NÁDUDVARI köveuton
eleji iskolánál 8 hold ebé-
csztályú föld eladó, Cser-
pes u. 5. 20-728

LERAKATNAK kertészet-
nek 600 öle udvar Piac u.
56. alatt berbeadó bővebb-
bet a háztelgyelől. 20-771

ELADÓ Ondódon 10 hold
föld, ugyanott 10 hold bé-
beadó, Varga utca 6. 20-769

ELADÓ 8 hold szántóföld
Hajduszentpéteri a furdó kö-
zelében, Értekezni lehe, dr.
Ticz János ügyvédnél, De-
brecent, Bajocj-Zsilinszky u.
20. szám. 20-822

ELADÓ Boldogterben Lov-
z. u. 10 számú gyümölcsös
épülettel, Értekezni Hunya-
di u. 15. 20-875

BÉRELET (21)

ATADÓ 2 és fél-ka, hold
föld bevetve tengerivel,
krumplival és kúnt